

EUROPOS PARLAMENTAS

2004

2009

Plenarinio posėdžio dokumentas

A6-0264/2009

14.4.2009

PRANEŠIMAS

dėl 2008 m. metinės ataskaitos dėl žmogaus teisių padėties pasaulyje ir
Europos Sąjungos politikos šioje srityje
(2008/2336(INI))

Užsienio reikalų komitetas

Pranešėjas: Raimon Obiols i Germà

TURINYS

	Psl.
PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJOS	3
AIŠKINAMOJI DALIS	29
ANNEX I	38
ANNEX II.....	56
GALUTINIO BALSAVIMO KOMITETE REZULTATAI	58

PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJOS

dėl 2008 m. metinės ataskaitos dėl žmogaus teisių padėties pasaulyje ir Europos Sąjungos politikos šioje srityje (2008/0000(INI))

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į dešimtąją Europos Sąjungos metinę žmogaus teisių ataskaitą (2008)¹,
- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos sutarties 3, 6, 11, 13 bei 19 straipsnius ir EB sutarties 177 bei 300 straipsnius,
- atsižvelgdamas į Visuotinę žmogaus teisių deklaraciją ir visus svarbius tarptautinius žmogaus teisių dokumentus²,
- atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų Chartiją,
- atsižvelgdamas į visas Jungtinių Tautų žmogaus teisių konvencijas ir jų fakultatyvius protokolus,
- atsižvelgdamas į regioninius žmogaus teisių dokumentus, įskaitant visų pirma Afrikos žmogaus ir tautų teisių chartiją, Fakultatyvų protokolą dėl Afrikos moterų teisių, Amerikos žmogaus teisių konvenciją ir Arabų šalių žmogaus teisių chartiją,
- atsižvelgdamas į savo 2009 m. sausio 15 d. rezoliuciją dėl padėties Gazos ruože³ ir Bendrųjų reikalų ir išorės santykių tarybos 2009 m. sausio 27 d. išvadas dėl Artimųjų Rytų taikos proceso,
- atsižvelgdamas į Tarptautinio baudžiamojo teismo (TBT) Romos statuto įsigaliojimą 2002 m. liepos 1 d. ir su TBT susijusias Parlamento rezoliucijas⁴,
- atsižvelgdamas į Europos Tarybos konvenciją dėl veiksmų prieš prekybą žmonėmis ir 2005 m. Europos Sąjungos planą dėl prekybos žmonėmis prevencijai ir kovai su ja skirtų geriausios praktikos, standartų ir procedūrų⁵,
- atsižvelgdamas į Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos (EŽTK) protokolą Nr. 13 dėl mirties bausmės panaikinimo visais atvejais,

¹ Tarybos dokumentas 14146/1/08.

² Dėl visų svarbių pagrindinių dokumentų žr. Užsienio reikalų komiteto pranešimo A6-0128/2007 III priedo lentelę.

³ Priimti tekstai, P6_TA(2009)0025.

⁴ OL C 379, 1998 12 7, p. 265; OL C 262, 2001 9 18, p. 262; OL C 293 E, 2002 11 28, p. 88; OL C 271 E, 2003 11 12, p. 576; priimti tekstai, 2008 m. gegužės 22 d., P6_TA(2008)0238; priimti tekstai, 2008 m. spalio 21 d., P6_TA(2008)0496.

⁵ OL C 311, 2005 12 9, p. 1.

- atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų konvenciją prieš kankinimą ir kitoki žiaurų, nežmonišką ar žeminantį elgesį ir baudimą (Konvencija prieš kankinimą),
- atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų vaiko teisių konvenciją,
- atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų konvenciją dėl visų formų moterų diskriminacijos panaikinimo ir jos fakultatyvų protokolą,
- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją¹,
- atsižvelgdamas į AKR ir EB partnerystės susitarimą ir jo pakeitimą²,
- atsižvelgdamas į 2006 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1889/2006, įsteigiantį demokratijos ir žmogaus teisių rėmimo visame pasaulyje finansavimo priemonę³ (Europos demokratijos ir žmogaus teisių rėmimo priemonė, arba EDŽTRP),
- atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezoliucijas dėl žmogaus teisių padėties pasaulyje,
- atsižvelgdamas į savo rezoliucijas dėl Jungtinių Tautų Žmogaus teisių tarybos (JTŽTT) penktosios ir septintosios sesijų, priimtas atitinkamai 2007 m. birželio 7 d.⁴ ir 2008 m. vasario 21 d.⁵ ir į derybų dėl JTŽTT rezultatus,
- atsižvelgdamas į savo 2006 m. vasario 14 d. rezoliuciją dėl žmogaus teisių ir demokratijos išlygos Europos Sąjungos susitarimuose⁶,
- atsižvelgdamas į savo 2007 m. vasario 1 d.⁷ ir 2007 m. balandžio 26 d.⁸ rezoliucijas dėl visuotinio mirties bausmės moratoriumo iniciatyvos ir į 2007 m. gruodžio 18 d. Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos rezoliuciją dėl mirties bausmės taikymo moratoriumo,
- atsižvelgdamas į savo 2001 m. rugsėjo 20 d. rezoliuciją dėl kovos su moterų lyties organų žalojimu⁹, kurioje patvirtinama, kad bet kokia tokio žalojimo forma, nepaisant jos laipsnio, yra smurtas prieš moteris ir laikoma jų pagrindinių teisių pažeidimu,
- atsižvelgdamas į savo 2007 m. rugsėjo 6 d. rezoliuciją dėl dialogų ir konsultacijų su trečiosiomis šalimis žmogaus teisių klausimais eigos¹⁰, įskaitant moterų teises, į kurias turi būti atkreipiamas aiškus dėmesys visuose dialoguose žmogaus teisių klausimais,

¹ OL C 303, 2007 12 14, p. 1.

² OL L 317, 2000 12 15, p. 3; OL L 209, 2005 8 11, p. 27.

³ OL L 386, 2006 12 29, p. 1.

⁴ OL C 125 E, 2008 5 22, p. 220.

⁵ Priimti tekstai, P6_TA(2008)0065.

⁶ OL C 290 E, 2006 11 29, p. 107.

⁷ OL C 250 E, 2007 10 25, p. 91.

⁸ OL C 74 E, 2008 3 20, p. 775.

⁹ OL C 77 E, 2002 3 28, p. 126.

¹⁰ OL C 187 E, 2008 7 24, p. 214.

- atsižvelgdamas į savo 2008 m. rugsėjo 4 d. rezoliuciją dėl ES sankcijų, kaip ES veiksmų ir politikos žmogaus teisių srityje, vertinimo¹,
- atsižvelgdamas į savo 2008 m. sausio 16 d. rezoliuciją dėl ES vaiko teisių strategijos kūrimo²,
- atsižvelgdamas į savo 2006 m. liepos 6 d. rezoliuciją dėl raiškos laisvės internete³,
- atsižvelgdamas į visas savo neatidėliotinais atvejais priimtas rezoliucijas dėl žmogaus teisių, demokratijos ir teisės viršenybės pažeidimų,
- atsižvelgdamas į 2007 m. gruodžio mėn. Lisabonoje vykusį Europos Sąjungos NVO žmogaus teisių forumą,
- atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų konvenciją dėl neįgaliųjų teisių, kurią Europos bendrija ir dauguma jos valstybių narių pasirašė 2007 m. kovo 30 d. ir kurioje nustatomas įpareigojimas įtraukti neįgaliųjų interesus ir jiems susirūpinimą keliančius klausimus į trečiosioms šalims taikomus veiksmus žmogaus teisių srityje,
- atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų deklaraciją dėl žmogaus teisių gynėjų ir Jungtinių Tautų generalinio sekretoriaus specialiojo įgaliotinio veiklos žmogaus teisių gynėjų padėties srityje,
- atsižvelgdamas į 2006 m. gruodžio mėn. priimtą Tarptautinę konvenciją dėl visų asmenų apsaugos nuo priverstinio dingimo,
- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos gaires dėl skatinimo laikytis tarptautinės humanitarinės teisės (THT)⁴, dėl vaikų ir ginkluotų konfliktų bei dėl žmogaus teisių gynėjų, taip pat dėl mirties bausmės, kankinimų ir kitokio žiauraus, nežmoniško ar žeminančio elgesio, dialogų su trečiosioms šalimis žmogaus teisių klausimais ir dėl vaiko teisių propagavimo ir apsaugos ir dėl smurto prieš moteris ir visų formų moterų diskriminacijos panaikinimo,
- atsižvelgdamas į savo 2008 m. gegužės 8 d. rezoliuciją dėl Europos Sąjungos rinkimų stebėjimo misijų: tikslai, praktika ir ateities uždaviniai⁵,
- atsižvelgdamas į savo 2009 m. sausio 14 d. rezoliuciją dėl JT Žmogaus teisių tarybos raidos ir ES vaidmens,⁶
- atsižvelgdamas į savo Darbo tvarkos taisyklių 45 straipsnį ir 112 straipsnio 2 dalį,
- atsižvelgdamas į Užsienio reikalų komiteto pranešimą (A6-0264/2008),

¹ Priimti tekstai, P6_TA(2008)0405.

² Priimti tekstai, P6_TA(2008)0012.

³ OL C 303 E, 2006 12 13, p. 879.

⁴ OL C 327, 2005 12 23, p. 4.

⁵ Priimti tekstai, P6_TA(2008)0194.

⁶ Priimti tekstai, P6_TA(2009)0021.

- A. kadangi žmogaus teisės ir šių teisių apsauga remiasi žmogaus asmens orumo pripažinimu; kadangi reikėtų priminti, kad, atsižvelgiant į tai, Visuotinės žmogaus teisių deklaracijos įžangoje yra tokie žodžiai: „visų žmonių giminės narių prigimtinio orumo ir lygių bei neatimamų teisių pripažinimas yra laisvės, teisingumo ir taikos pasaulyje pagrindas“;
- B. kadangi teisingumas, laisvė, demokratija ir teisinė valstybė gali atsirasti tik iš tiesų pripažįstant žmogaus asmens orumą, ir kadangi toks pripažinimas yra visų žmogaus teisių pagrindas,
- C. kadangi Tarybos ir Komisijos pateiktoje dešimtojoje metinėje žmogaus teisių ataskaitoje (2008) bendrai apžvelgiama ES institucijų veikla žmogaus teisių srityje Europos Sąjungoje ir už jos ribų,
- D. kadangi šioje rezoliucijoje siekiama išnagrinėti ir įvertinti Komisijos, Tarybos ir Parlamento veiklą žmogaus teisių srityje ir konkrečiais atvejais pasiūlyti konstruktyvią šios veiklos kritiką,
- E. kadangi Europos Sąjungoje padėtis žmogaus teisių srityje turi tiesioginės įtakos jos patikimumui ir gebėjimui įgyvendinti veiksmingą išorės žmogaus teisių politiką,
- F. kadangi būtina stengtis skirti daugiau dėmesio pagrindinių žmogaus teisių, visų pirma politinių teisių, paisymui derantis dėl dvišalių ar regioninių prekybos susitarimų, net ir tų, kurie sudaryti su svarbiais prekybos partneriais, ir juos įgyvendinant,
- G. kadangi Europos Sąjungos pasirašytuose susitarimuose su jos partneriais iš trečiųjų šalių turi būti laikomasi sąlygos dėl žmogaus teisių,
- H. kadangi žmogaus teisių rėmimo politikai įvairiuose pasaulio regionuose vis dar kyla grėsmė, nes žmogaus teisių pažeidimai neišvengiamai susiję su juos darančių asmenų pastangomis sumažinti bet kokios žmogaus teises remiančios politikos įtaką, visų pirma tose šalyse, kur žmogaus teisių pažeidimai yra lemiami išlaikant nedemokratinę vyriausybę valdžioje,
 - 1. mano, kad ES turi vykdyti deramą ir nuoseklią politiką, skirtą žmogaus teisėms pasaulyje remti ir skatinti, ir pabrėžia poreikį veiksmingiau vykdyti tokią politiką;
 - 2. pabrėžia savo įsitikinimą, kad, siekiant geriau remti žmogaus teises, reikia stiprinti ES bendrą užsienio ir saugumo politiką (BUSP) ir kad reikia užtikrinti, jog Europos Sąjungos sutarties 11 straipsnyje nurodytas tikslas remti žmogaus teises būtų griežtai įgyvendinamas kaip pagrindinis BUSP tikslas ES dialoguose su visomis pasaulio šalimis, taip pat palaikant su jomis institucinius santykius;
 - 3. ragina Tarybą ir Komisiją dėti daugiau pastangų, kad gerėtų Europos Sąjungos gebėjimas greitai reaguoti į trečiųjų šalių žmogaus teisių pažeidimus; pažymi svarbų ES vaidmenį žmogaus teisių srityje dabartiniame pasaulyje ir vis didesnius jos lūkesčius šiuo požiūriu; ragina laikytis bendros ES žmogaus teisių linijos ES užsienio ir vidaus politikoje;

4. ragina atidžiai stebėti, kad Europos Sąjungos susitarimuose su trečiosiomis šalimis būtų laikomasi sąlygos dėl žmogaus teisių, ir kad ji būtų sistemingai įtraukiama į būsimus susitarimus; pažymi, kad žmogaus teisių sąlyga, kuri yra esminis elementas, turėtų būti įtraukta į visas susitarimo nuostatas; pakartoja savo raginimą užtikrinti, kad būtų sistemingai taikoma patikimo šios sąlygos vykdymo priemonė;

2008 m. Europos Sąjungos metinė žmogaus teisių ataskaita

5. pabrėžia Europos Sąjungos metinės žmogaus teisių ataskaitos svarbą analizuojant ir vertinant Europos Sąjungos žmogaus teisių politiką ir pripažįsta, kad ES institucijų veikla atliko teigiamą vaidmenį šioje srityje;
6. pabrėžia savo prašymą vertinant politikos kryptis pateikti daugiau ir geresnės informacijos ir siūlyti būdus ir gaires, kaip gerinti bendrą požiūrį, sumažinti galimus prieštaravimus ir pritaikyti politikos prioritetus atsižvelgiant į kiekvieną konkrečią valstybę, siekiant patvirtinti šalies žmogaus teisių strategiją ar bent jau žmogaus teisių skyrių šalies strateginiuose dokumentuose; dar kartą ragina reguliariai ir periodiškai vertinti Europos Sąjungos politikos krypčių, priemonių ir iniciatyvų dėl žmogaus teisių trečiojoje šalyje naudojimą ir rezultatus; ragina Tarybą ir Komisiją plėtoti konkrečius kiekybiškai įvertinamus rodiklius ir gaires, siekiant įvertinti šių politikos krypčių veiksmingumą;
7. džiaugiasi, kad Tarybos ir Komisijos 2008 m. lapkričio 4 d. Europos Parlamento Žmogaus teisių pakomitečio posėdyje viešai pristatyta 2008 m. ataskaita sutampa su 60-osiomis Žmogaus teisių deklaracijos, pasirašytos 1948 m. gruodžio 10 d., metinėmis, ir kad ji buvo pristatyta plenariniame posėdyje tą pačią dieną, kai Hu Jia iš Kinijos buvo įteikta metinė Sacharovo premija už nuomonės reiškimo laisvę;
8. dar kartą ragina Tarybą ir Komisiją nustatyti „ypatingą susirūpinimą keliančias valstybes“, kuriose ypač sunku remti žmogaus teises, taip pat šalis, kuriose pažeidžiamos žmogaus teisės, ir šiuo tikslu suformuluoti kriterijus, kuriais vadovaujantis būtų galima įvertinti valstybes pagal žmogaus teisių padėties jose rodiklį, taip suteikiant galimybę nustatyti konkrečius politikos prioritetus;
9. ragina Tarybą ir Komisiją dėti daugiau pastangų platinant metinę ataskaitą dėl žmogaus teisių padėties plačiajai visuomenei; taip pat ragina rengti viešas informacines kampanijas, kurios padėtų daugiau sužinoti apie Europos Sąjungos vaidmenį šioje srityje;
10. ragina Tarybą ir Komisiją nuolat rengti tyrimus siekiant sužinoti, kokį poveikį visuomenei daro Europos Sąjungos veikla žmogaus teisių srityje ir kiek iš viso apie ją žinoma;
11. mano, kad ataskaitoje matyti, jog nepaisant esamų tyrimų skirtingose valstybėse narėse, Europos Sąjunga dar nepradėjo vertinti valstybių narių patirties, susijusios su Jungtinių Amerikos Valstijų vyriausybės politika kovojant su terorizmu George'o Busho prezidentavimo laikotarpiu;

- pažymi, kad, didelės viso pasaulio visuomenės dalies nuomone, dėl imigracijos politikos krypčių kyla problemų, nes jos kelia abejonių dėl Europos Sąjungos išorės veiksmų patikimumo žmogaus teisių srityje;

Tarybos ir Komisijos veikla žmogaus teisių srityje tarptautiniuose forumuose

- mano, kad, kiekybiškai ir kokybiškai patobulinus Tarybos Žmogaus teisių sekretoriato darbą, Europos Sąjunga galėtų toliau gerinti savo įvaizdį skatindama ir užtikrindama pagarbą žmogaus teisėms savo išorės politikoje; tikisi, kad, ateityje paskyrus vyriausiąjį įgaliotinį užsienio reikalams ir saugumo politikai, kuris taip pat būtų Komisijos pirmininko pavaduotojas, būtų gerokai padidintas ES tvarumas ir veiksmingumas, jei įsigaliojūt Lisabonos sutartis;
- mano, kad ypač svarbu, atsižvelgiant į žmogaus teisių klausimų svarbą konfliktinėse ir pokonfliktinėse situacijose, visi Europos Sąjungos specialieji įgaliotiniai ateityje turėtų turėti įgaliojimus konkrečiai remti pagarbos žmogaus teisėms skatinimą ir užtikrinimą;
- dar kartą prašo Komisiją skatinti ES valstybes nares ir trečiąsias šalis, su kuriomis vyksta derybos dėl būsimos plėtros ar dėl santykių stiprinimo, pasirašyti ir ratifikuoti visas pagrindines JT ir Europos Tarybos žmogaus teisių konvencijas ir fakultatyvinius jų protokolus ir bendradarbiauti vadovaujantis tarptautinėmis žmogaus teisių procedūromis ir priemonėmis; siekdamas paskatinti visas valstybes nares ratifikuoti ir įgyvendinti Jungtinių Tautų konvencijas, ypač ragina Europos Sąjungą ir Jungtinių Tautų vyriausiąjį komisarą pabėgėlių klausimais sudaryti pagrindų susitarimą;
- ragina Tarybą ir Komisiją toliau dėti dideles pastangas skatinant ratifikuoti visuotinį Romos statutą ir priimti reikiamus nacionalinius įgyvendinamuosius teisės aktus laikantis 2003 m. birželio 16 d. Tarybos bendrosios pozicijos 2003/444/BUSP dėl Tarptautinio baudžiamojo teismo¹ ir 2004 m. veiksmų plano, skirto bendrajai pozicijai vykdyti; prašo, kad tokios pastangos apimtų Susitarimo dėl TBT privilegijų ir imunitetų ratifikavimą ir įgyvendinimą, nes tai yra svarbi TBT veiklos priemonė; džiaugiasi, kad 2008 m. Madagaskarui, Kuko saloms ir Surinamui ratifikavus Romos statutą, 2008 m. liepos mėn. statuto šalių padaugėjo iki 108; reikalauja, kad Čekija, kaip vienintelė Romos statuto neratifikavusi Europos Sąjungos valstybė narė, galiausiai nedelsdama jį ratifikuotų²; ragina Rumuniją denonsuoti savo dvišalį susitarimą su JAV dėl imuniteto;
- ragina visas ES pirmininkaujančias valstybes kelti bendradarbiavimo su TBT svarbos

¹ OL L 150, 2003 6 18, p. 67.

² 2008 m. liepos 18 d. Romos statuto dar nebuvo ratifikavusios 85 valstybės: Aļ yras, Angola, Armėnija, Azerbaidžanas, Bahamas, Bahreinas, Baltarusija, Bangladešas, Bisau Gvinėja, Brunėjus, Butanas, Čekija, Čilė, Dramblio Kaulo Krantas, Egiptas, Eritrėja, Etiopija, Filipinai, Grenada, Gvatemala, Haitis, Indija, Indonezija, Irakas, Iranas, Izraelis, Jamaika, Jemenas, Jungtinės Amerikos Valstijos, Jungtiniai Arabų Emyratai, Kamerūnas, Kataras, Kazachstanas, Kinija, Kirgizstanas, Kiribatis, Korėjos Liaudies Demokratinė Respublika, Kuba, Kuveitas, Laosas, Libanas, Libija, Malaizija, Maldyvai, Marokas, Mauritanija, Mianmaras (Birma), Mikronezijos Federacinės Valstijos, Moldova, Monakas, Mozambikas, Nepalas, Nikaragva, Omanas, Pakistanas, Palau, Papua Naujoji Gvinėja, Pusiaujo Gvinėja, Ruanda, Rusijos Federacija, Saliamono Salos, Salvadoras, San Tomė ir Prinsipė, Saudo Arabija, Seišeliai, Sent Lusija, Singapūras, Sirija, Somalis, Sudanas, Svazilandas, Šri Lanka, Tailandas, Togas, Tonga, Tunisas, Turkija, Turkmėnistanas, Tuvalu, Ukraina, Uzbekistanas, Vanuatu, Vietnamas, Zimbabvė, Žalioji Kyšulys.

klausimą visuose aukščiausiojo lygio susitikimuose ir dialoguose su trečiosiomis šalimis, įskaitant ES ir Rusijos aukščiausiojo lygio susitikimą bei ES ir Kinijos dialogus, taip pat ragina visas ES valstybes nares pažangiai bendradarbiauti su Teismu ir sudaryti dvišalius susitarimus dėl nuosprendžių vykdymo bei dėl liudininkų ir aukų apsaugos; taip pat pripažįsta ES ir TBT bendradarbiavimo ir pagalbos susitarimo svarbą ir tuo remdamasis ragina Europos Sąjungą ir jos valstybes nares teikti Teismui bet kokią reikalingą pagalbą, įskaitant atitinkamos srities paramą šiuo metu jo nagrinėjamose bylose; remdamasis tuo, kas išdėstyta, teigiamai vertina Belgijos ir Portugalijos pagalbą 2008 m. gegužės mėn. suimant ir TBT perduodant Jeaną-Pierre'ą Bembą;

18. ragina Europos bendriją ir jos valstybes nares nedelsiant ratifikuoti Jungtinių Tautų konvenciją dėl neįgaliųjų teisių; primygtinai reikalauja, kad konvencijos fakultatyvus protokolas būtų laikomas jos sudedamąja dalimi, ir ragina kartu prisijungti ir prie konvencijos, ir prie protokolo¹;
19. pabrėžia poreikį toliau aktyvinti Europos Sąjungos ir jos valstybių narių dalyvavimą žmogaus teisių ir demokratijos klausimais įvairiuose 2009 m. tarptautiniuose forumuose, įskaitant darbą JTŽTT, Jungtinių Tautų Generalinėje Asamblėjoje, Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos (ESBO) Ministrų taryboje ir Europos Taryboje;
20. džiaugiasi, kad 2008 m. spalio 7–8 d. Briuselyje, Europos Parlamente įvyko EDŽTRP finansuota žmogaus teisių gynėjų konferencija, kuri yra svarbi tarpinstitucinė Europos Komisijos, Europos Parlamento ir Jungtinių Tautų iniciatyva minint Visuotinės žmogaus teisių deklaracijos 60-metį;
21. palankiai vertina Europos Sąjungos ir Europos Tarybos bendradarbiavimą, vykstantį pagal 2007 m. gegužės mėn. pasirašytą susitarimo memorandumą; džiaugiasi, kad 2007 m. spalio 23 d. ir 2008 m. kovo 10 d. vyko keturšaliai ES pirmininkaujančios valstybės, Komisijos, Europos Tarybos generalinio sekretoriaus ir Europos Tarybos Ministrų Komiteto pirmininko susitikimai; dar kartą patvirtina, kaip svarbu yra toliau skatinti bendradarbiavimą žmogaus teisių, teisės viršenybės ir pliuralistinės demokratijos, t. y. šioms abiem organizacijoms ir visoms ES valstybėms narėms bendrų vertybių, srityse;
22. džiaugiasi, kad 2008 m. birželio 18 d. Komisijos ir Europos Taryba pasirašė susitarimą dėl bendradarbiavimo ES Pagrindinių teisių agentūroje; pažymi, kad šiame susitarime yra nuostatų dėl reguliarių susitikimų rengimo, informacijos mainų ir veiklos koordinavimo;
23. džiaugiasi, kad 2008 m. gegužės 19–30 d. vykusio Dublino diplomatinė konferencija priėmė Konvenciją dėl kasetinių bombų; reiškia susirūpinimą dėl to, kad ne visos Europos Sąjungos valstybės narės pasirašė konvenciją 2008 m. gruodžio 3 d. Osle vykusioje pasirašymo konferencijoje, ir prašo jas kuo greičiau pasirašyti ją²; pažymi,

¹ Nuo 2008 m. lapkričio mėn., Austrija, Vengrija, Slovėnija ir Ispanija ratifikavo ir konvenciją, ir fakultatyvų protokolą.

² Iš ES valstybių narių konvencijos dar neratifikavo Estija, Graikija, Kipras, Latvija, Lenkija, Lietuva, Rumunija, Slovakija ir Suomija.

kad konvencijoje nustatomas tiesioginis ir besąlyginis visų nepriimtina žala civiliams sukeliančių kasetinių bombų draudimas;

24. palankiai vertina Serbijos bendradarbiavimą sulaikant bei perduodant Radovaną Karadžićių Tarptautiniam baudžiamajam tribunolui buvusią Jugoslavijai (TBTBJ); susirūpinęs pažymi, kad Ratko Mladić ir Goran Hadžić iki šiol nerasti ir neperduoti TBTBJ; šiuo atžvilgiu ragina Serbijos valdžios institucijas užtikrinti visišką bendradarbiavimą su TBTBJ siekiant suimti ir perduoti visus likusius kaltinamuosius, kad būtų galima ratifikuoti Stabilizacijos ir asociacijos susitarimą;
25. ragina visas valstybes nares visapusiškai bendradarbiauti taikant tarptautinio baudžiamojo teisingumo mechanizmus, visų pirma perduodant teisėsaugai nuo teisingumo besislapstančius asmenis; su didžiu susirūpinimu pažymi, kad Sudanas ir toliau atsisako suimti ir perduoti TBT Ahmadą Muhammadą Haruną (Ahmadą Haruną) ir Ali Muhammadą Ali Abd-Al-Rahmaną (Ali Kushaybą), taigi ši šalis nevykdo savo įsipareigojimų, prisiimtų pagal JT Saugumo Tarybos rezoliuciją 1593 (2005); griežtai smerkia tai, kad Sudanas grasina imtis atsakomųjų veiksmų, jeigu TBT išduotų Prezidento O. al-Bashiro arešto orderį, ir reiškia didžiulį susirūpinimą dėl griežtų priemonių, kurių pastaruoju metu imtasi prieš žmogaus teisių gynėjus, t. y. prieš Mohammedą el-Sarį, suimtą 2008 m. birželio mėn. ir nuteistą kalėti 17 metų už tai, kad bendradarbiavo su TBT; taip pat sunerimęs dėl visai neseniai, 2009 m. sausio mėn., įvykusio Liaudies kongreso partijos (LKP), pagrindinės opozicijos grupės, vadovo Hassano al-Turabio, kuris savo pareiškime ragino Prezidentą O. al-Bashirą prisiimti politinę atsakomybę už Darfūre įvykdytus nusikaltimus, suėmimo; galiausiai primena savo 2008 m. gegužės 22 d. rezoliuciją dėl Sudano ir Tarptautinio baudžiamojo teismo (TBT)¹ ir dar kartą ragina ES pirmininkaujančias valstybes ir valstybes nares siekti 2008 m. kovo mėn. ES vardu paskelbtame pareiškime nurodytų tikslų ir atitinkamai veikti bei atsižvelgti į 2008 m. birželio mėn. paskelbtas ES Tarybos išvadas dėl Sudano, kuriose teigiama, kad ES pasirengusi svarstyti priemones, kurių būtų imamasi prieš asmenis, atsakingus už atsisakymą bendradarbiauti su TBT, jeigu ir toliau nevykdomi įsipareigojimai, išdėstyti JT Saugumo Tarybos rezoliucijoje 1593 dėl bendradarbiavimo su TBT;
26. palankiai vertina tai, kad 2009 m. sausio 26 d. TBT pradėtas pirmasis teismo procesas prieš Thomasą Lubangą iš Kongo Demokratinės Respublikos (KDR), ir pažymi, kad tai pirmas teismo procesas tarptautinės baudžiamosios teisės istorijoje, kuriame aktyviai dalyvauja aukos; todėl primygtinai ragina TBT dėti dar didesnes pastangas siekiant įtraukti krizės apimtų šalių bendruomenes į konstruktyvaus bendradarbiavimo su TBT procesą, kuris skirtas skatinti supratimą apie TBT ir remti jo įgaliojimus, pateisinti lūkesčius ir sudaryti minėtosioms bendruomenėms galimybes domėtis tarptautinio baudžiamojo teisingumo procesu ir jį suprasti; palankiai vertina KDR bendradarbiavimą perduodant TBT Thomasą Lubangą, Germainą Katangą ir Mathieu Ngudjolo; tačiau apgailėstauja, kad, nors TBT išdavė arešto orderį, iki šiol nesuimtas Bosco Ntaganda, ir ragina būsimųjų Bendrųjų reikalų ir išorės santykių tarybos posėdžių metu pareikalauti nedelsiant suimti Bosco Ntagandą ir perduoti jį TBT; su nerimu pažymi, kad ir taip nepastovią padėtį KDR pastaruoju metu toliau destabilizuoja Viešpaties pasipriešinimo

¹ Priimti tekstai, P6_TA(2008)0238.

armija, nuo 2008 m. gruodžio 24 d. iki 2009 m. sausio 13 d. šiaurinėje KDR dalyje brutaliai nužudžiusi mažiausiai 620 civilių ir pagrobusi daugiau negu 160 vaikų; todėl pabrėžia būtinybę skubiai suimti Viešpaties pasipriešinimo armijos vadus, kaip buvo reikalaujama 2008 m. spalio 21 d. Parlamento rezoliucijoje dėl kaltinimų Josephui Kony ir jo teismo proceso Tarptautiniame baudžiamajame teisme¹; susirūpinęs pažymi, kad TBT išduoti arešto orderiai keturiems Ugandos Viešpaties pasipriešinimo armijos nariams vis dar neįvykdyti;

27. su pasitenkinimu atkreipia dėmesį į pirmuosius daug žadančius naujosios JAV administracijos parengtus pareiškimus apie TBT, kuriuose pažymima, kad TBT turi galimybių tapti svarbia ir patikima priemone, skirta aukščiausiojo lygio vadovų, atsakingų už Konge, Ugandoje ir Darfūre įvykdytus žiaurumus, atskaitomybei užtikrinti², ir ragina JAV atnaujinti savo parašą susitarime dėl TBT ir toliau bendradarbiauti su TBT, ypač kai tai susiję su TBT tiriamais ar preliminariai analizuojamais atvejais;
28. dar kartą su džiaugsmu pažymi, kad Jungtinių Tautų Generalinė Asamblėja priėmė Deklaraciją dėl čiabuvių tautų teisių, sudarančią pagrindą valstybėms apsaugoti ir remti čiabuvių tautų teises, išvengiant atskirties ir diskriminacijos; todėl ragina Komisiją imtis deklaracijos įgyvendinimo veiksmų, visų pirma pasitelkiant EDŽTRP, kartu pareikalaujant visų valstybių narių skubos tvarka ratifikuoti Tarptautinės darbo organizacijos (TDO) 169 konvenciją dėl čiabuvių tautų ir genčių, pagal kurią nagrinėjamoje deklaracijoje įtvirtintiems principams suteikiama privalomoji teisinė galia; tačiau palankiai vertina Komisijos veiklą, susijusią su čiabuvių tautomis, ir projektą „Čiabuvių tautų ir genčių teisių rėmimas teikiant teisinę pagalbą, ugdant gebėjimus ir panaudojant dialogą“, inicijuotą kaip bendrą Europos Komisijos ir TDO valdymo projektą; pažymi, kad praėjus beveik dvidešimčiai metų nuo TDO konvencijos įsigaliojimo, ją ratifikavo tik trys valstybės narės, tai yra Danija, Nyderlandai ir Ispanija; savo ruožtu, ragina imtis iniciatyvų, skirtų išsamiau informuoti apie šį svarbų teisinį dokumentą ir jo veiksmingumui pasaulyje skatinti, bei užtikrinti, kad jį ratifikuotų visos valstybės narės;
29. pakartotinai ragina plėtoti Europos pamatinę strategiją dėl romų, atsižvelgiant į ypatingą socialinę romų bendruomenių padėtį Europos Sąjungoje, šalyse kandidatėse ir stabilizacijos bei asociacijos procese dalyvaujančiose šalyse; su džiaugsmu pažymi, kad 2008 m. rugsėjo mėn., bendrai globojant Komisijos pirmininkui ir ES pirmininkaujantiems Prancūzijai, įvyko pirmasis Komisijos surengtas ES ir romų aukščiausiojo lygio susitikimas, kurio tikslas – remti tvirtą išipareigojimą įveikti konkrečius sunkumus ir kurti priemones, kurias taikant būtų užtikrintas geresnis romų padėties visoje Europoje supratimas;
30. pažymi, kad 2009 m. balandžio 20–24 d. Ženevoje planuojama surengti Durbano peržiūros konferenciją, imantis tolesnių veiksmų po Pasaulinės kovos su rasizmu konferencijos; džiaugiasi, kad 2008 m. balandžio 21 d.–gegužės 2 d. ir 2008 m. spalio 6–17 d. įvyko JTŽTT sesijos esminiais klausimais, kuriose JTŽTT veikė kaip Durbano

¹ Priimti tekstai, P6_TA(2008)0496.

² JAV nuolatinės atstovės, ambasadorės Susan E. Rice, pranešimas pagarbos tarptautinės humanitarinės teisės nuostatoms tema, perskaitytas 2009 m. sausio 29 d. vykusiam Saugumo Tarybos posėdyje.

peržiūros konferencijos parengiamasis komitetas; ragina pagrindinį dėmesį konferencijoje skirti Durbano deklaracijos ir veiksmų programos įgyvendinimui, geriausios patirties ir galimų būsimų geresnio įgyvendinimo priemonių nustatymui; pažymi, jog Europos Sąjunga siekia, kad procesas būtų teisingas, skaidrus ir pagrįstas sutarimu, ir ragina jame plačiai dalyvauti pilietinę visuomenę;

31. džiaugiasi, kad 2008 m. kovo mėn. Komisija surengė antrąjį Europos vaiko teisių forumą, kuriame pagrindinis dėmesys buvo skiriamas skubaus pranešimo apie dingusius vaikus mechanizmo, vaikų skurdo ir socialinės atskirties klausimams, ypatingą dėmesį skiriant romų vaikams;
32. džiaugiasi 2008 m. kaip Europos tarpkultūrinio dialogo metais, kuriuos inicijavo Komisija ir kurie buvo nustatyti Europos Parlamento ir Tarybos sprendimais; pabrėžia, kad tarpkultūrinis dialogas tampa vis svarbesnis puoselėjant Europos tapatybę ir pilietybę;

Jungtinių Tautų Žmogaus teisių taryba

33. džiaugiasi JTŽTT darbu ir pabrėžia esminį jos vaidmenį visoje JT sistemoje bei jos potencialą kurti vertingą pagrindą Europos Sąjungos daugiašalėms pastangoms žmogaus teisių srityje; pažymi, jog ši nauja institucija turi dirbti toliau, kad taptų patikimesnė;
34. pabrėžia, jog pilietinės visuomenės organizacijos privalo atlikti vaidmenį siekiant, kad JTŽTT veiktų veiksmingai;
35. džiaugiasi, kad buvo pradėtas visuotinis periodinis vertinimas ir 2008 m. balandžio ir gegužės mėn. įvyko pirmasis vertinimo etapas, pasibaigęs baigiamųjų ataskaitų priėmimu 2008 m. birželio mėn. JTŽTT plenariniame posėdyje; pažymi, kad pirmųjų dviejų naujojo mechanizmo ciklą įgyvendinimas patvirtino visuotinio periodinio vertinimo potencialą, ir tiki, kad, diegiant visuotinio periodinio vertinimo mechanizmą, bus pasiekta daugiau konkrečių rezultatų ir padaryta patobulinimų; ragina Tarybą ir Komisiją atidžiai sekti ir stebėti įsipareigojimus visuotinio periodinio vertinimo srityje ir ragina Tarybą šiuo klausimu konsultuotis su Europos Parlamentu;
36. pažymi, kad, kaip nurodyta metinėje ataskaitoje, ES valstybės narės sudaro JTŽTT mažumą; ragina ES institucijas ir valstybes nares imtis suderintų veiksmų, kad būtų išspręsta ši problema, plėtojant atitinkamus susitarimus su valstybėmis ir nevalstybiniais veikėjais, tęsiančiais kovą dėl žmogaus teisių visuotinumą ir nedalomumą;
37. šiuo atžvilgiu ragina Tarybą ir Komisiją stiprinti savo bendradarbiavimą JTŽTT su kitų regioninių grupių demokratinėmis vyriausybėmis, kad didėtų tikimybė, jog iniciatyvos paisyti Visuotinėje žmogaus teisių deklaracijoje įtvirtintų principų bus sėkmingos; ragina Komisiją pateikti metinę ataskaitą apie balsavimo žmogaus teisių klausimais Jungtinėse Tautose pavyzdžius, kurioje būtų išnagrinėta, kokios įtakos šiam balsavimui turi ES ir jos valstybių narių bei kitų blokų politika;
38. ragina Europos Tarybą ir Europos Sąjungą glaudžiau bendradarbiauti mažumų teisių rėmimo ir regioninių ir mažumų kalbų apsaugos srityse ir šiuo tikslu taikyti teises

nediskriminavimo priemonės bei taip skatinti įvairovę ir toleranciją;

39. dar kartą pabrėžia nepaprastą specialių procedūrų ir šalių įgaliojimų svarbą JTŽTT; mano, kad įgaliojimų atnaujinimo procesas turi būti skaidrus; džiaugiasi naujuoju JT specialiųjų procedūrų vadovu bei primygtinai ragina ir toliau stengtis skirti nepriklausomus bei patyrusius kandidatus, užtikrinant pakankamą atstovavimą ir geografiniu, ir lyčių požiūriu; atkreipia dėmesį į neseniai įvykusius pokyčius, susijusius su teminiais ir šalių įgaliojimais; džiaugiasi dėl naujai nustatytų teminių įgaliojimų sprendžiant šiuolaikinių vergijos formų ir galimybės gauti saugaus geriamojo vandens bei saugias sanitarines paslaugas klausimus; džiaugiasi, kad specialiojo pranešėjo dėl žmogaus teisių padėties Sudane įgaliojimai pratęsti iki 2009 m. birželio mėn.;
40. džiaugiasi, kad ES iniciatyva 2007 m. spalio mėn. Birmoje buvo surengta JTŽTT specialioji sesija, pasibaigusi rezoliucijos priėmimu 2008 m. birželio mėn., kurioje smerkiami Birmoje tebedaromi sistemingi žmogaus teisių pažeidimai ir vaikų ėmimas į kariuomenę, o Birmos vyriausybė raginama be išlygų tuoj pat paleisti visus politinius kalinius;

Veiklos rezultatai, susiję su Europos Sąjungos žmogaus teisių gairėmis

41. mano, kad, nors vėluojama galutinai ratifikuoti Lisabonos sutartį, reikėtų iš anksto rengtis kurti naująją Europos išorės veiksmų tarnybą, siekiant suderinti valstybių narių ir Komisijos atstovybių užsienyje požiūrius žmogaus teisių srityje, dalijantis struktūromis ir darbuotojais, kad būtų sukurtos tikros „Europos Sąjungos ambasados“;
42. atkreipia dėmesį į ES pirmininkavusių Slovėnijos ir Prancūzijos siekį baigti rengti Europos Sąjungos žmogaus teisių gaires dėl vaiko teisių; kitais metais tikisi gauti specialiųjų įgyvendinimo priemonių projektus, kuriuose pagrindinis dėmesys būtų skiriamas pagrindinėse gairėse plėtojamo pasaulinio ir išsamaus požiūrio įgyvendinimui;
43. mano, jog būtina imtis būtinų priemonių, skirtų užtikrinti, kad ES atstovybės sistemčiau laikytųsi žmogaus teisių, pvz., steigti nacionalinius centrus ir įtraukti žmogaus teisių gaires į ES atstovybių personalo mokymo programas bei užtikrinti jų įgyvendinimą;

Moterų padėtis, smurtas prieš moteris, moterų žudymas

44. džiaugiasi, kad pirmininkaujant Prancūzijai 2008 m. antrąjį pusmetį moterų padėties problemos tapo nauju Europos Sąjungos veiksmų žmogaus teisių srityje prioritetu; ypač pabrėžia poreikį kovoti su tokiais tragiškais reiškiniais kaip smurtas prieš moteris (įskaitant moterų apipjaustymą) ir moterų žudymas (įskaitant abortų darymą tais atvejais, kai netenkina būsimo naujagimio lytis);
45. atsižvelgiant į tai, kad tarptautinei bendruomenei nepavyko pasiekti teigiamų pokyčių Zimbabvėje, kur žmogaus teisių padėtis katastrofiška, ragina Tarybą ir valstybes nares įvertinti už šios nesėkmės slypinčias priežastis, parengti veiksmingesnę politiką ir informuoti Parlamentą apie veiksmus, kurių ketinama imtis atsižvelgiant į ES ir jos

valstybių narių bei daugelio Afrikos šalių, ypač Pietų Afrikos valstybių, santykių mastą;

46. džiaugiasi, kad 2008 m. gruodžio 8 d. patvirtintos naujos gairės ir, savo ruožtu, parengta išsami ES veiksmų didinant moterų saugumą, visų pirma konfliktų ištiktose šalyse, o taip pat ir kitose šalyse, stiprinimo strategija; vis dėlto apgailestauja, kad Europos Parlamentas nebuvo labiau įtrauktas į naujųjų gairių rengimo procesą ir todėl ragina ateityje parengti priemonę, skirtą konsultuotis su Parlamentu rengiant naujas gaires ir jas vertinant bei persvarstant;
47. vis dėlto pabrėžia, kad su moterų teisėmis susijusių Europos Sąjungos politikos krypčių ir veiklos plėtroje yra trūkumų; šie trūkumai atsispindi metinėje Tarybos ataskaitoje, kurioje vertinant įvairius teminius klausimus pateikiama tik menka informacija;

Mirties bausmė

48. primena 2007 m. gruodžio 18 d. priimtą Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos rezoliuciją dėl mirties bausmės taikymo moratoriumo (Rezoliucija 62/149)¹ ir ragina nustatyti visuotinį mirties bausmės taikymo moratoriumą; pabrėžia, kad rezoliucijos pabaigoje visos Jungtinių Tautų valstybės narės raginamos nustatyti mirties bausmės vykdymo moratoriumą, siekiant panaikinti mirties bausmę;
49. sveikina priėmus Bendrąją deklaraciją prieš mirties bausmę, kurią 2008 m. spalio 10 d., Europos dieną prieš mirties bausmę, kuri kasmet minima spalio 10 d., ES vardu pasirašė Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos pirmininkai ir Europos Tarybos vardu – ET Parlamentinės Asamblėjos pirmininkas, ET Ministrų Komiteto pirmininkas ir ET generalinis sekretorius; pabrėžia, kad mirties bausmės uždraudimas yra viena iš svarbiausių Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos nuostatų – 2 straipsnyje aiškiai teigiama: „Niekam negali būti paskirta ar įvykdyta mirties bausmė“;
50. džiaugiasi patikslintos ir atnaujintos versijos ES gairėmis dėl mirties bausmės; pakartoja, kad ES prieštarauja mirties bausmei visais atvejais, ir dar kartą pabrėžia, kad mirties bausmės panaikinimu yra padedama labiau gerbti žmogaus orumą ir pažangiai plėtoti žmogaus teises;
51. ragina ES pirmininkaujančią valstybę skatinti Ispaniją, Italiją, Latviją ir Lenkiją, pasirašiusias, tačiau vis dar neratifikavusias EŽTK protokolo Nr. 13 dėl mirties bausmės panaikinimo visais atvejais, ratifikuoti ją; šiuo atžvilgiu pripažįsta, kad gairės dėl mirties bausmės galėtų būtų įgyvendinamos darniau, jei valstybės narės pasirašytų ir ratifikuotų tokius protokolus ir konvencijas;
52. džiaugiasi tuo, kad mirties bausmė nebetaikoma, ir 2008 m. ją už visus nusikaltimus panaikino Ruanda ir Uzbekistanas; džiaugiasi, kad Irane buvo priimtas Baudžiamojo kodekso projektas, kuriame draudžiamos užmėtymo akmenimis bausmės, ir ragina Irano parlamentą galutinai priimti Baudžiamąjį kodeksą, kad būtų visiškai uždraustas užmėtymas akmenimis; smerkia tai, kad pagal Irano režimą vis dar baudžiama mirties bausme ir ši bausmė vykdoma 18 metų nesulaukusiems asmenims (ypač tiems, kurių

¹ JT Generalinės Asamblėjos rezoliucija dėl mirties bausmės taikymo moratoriumo (A/RES/62/149).

vienintelis „nusikaltimas“, prieštaraujantis šariato įstatymui, yra homoseksualių santykių turėjimas); pabrėžia, kad Iranas yra vienintelė šalis, 2008 m. vykdžiusi mirties bausmę nepilnamečiams pažeidėjams; reiškia didžiulį susirūpinimą dėl to, kad mirties bausmės Irane laukia mažiausiai dar 130 nepilnamečių prasižengėlių; dar kartą pasmerkia tai, kad Irano režime vis dažniau taikoma mirties bausmė, ir dėl to Iranas atsiduria šalių, kuriuose įvykdoma daugiausia mirties bausmių, sąrašo antroje vietoje (po Kinijos); pažymi, kad Gvatemaloje nebeskiriamos mirties bausmės; tačiau reiškia susirūpinimą tuo, kad mirties bausmė vėl gali būti pradėta vykdyti; ragina Gvatemalos vyriausybę iš tikrųjų įsipareigoti priešingai – priimti visuotinį mirties bausmės moratoriumą; tačiau džiaugiasi 2008 m. kovo mėn. prezidento Á. Colomo priimtais sprendimais, dėl kurių Gvatemaloje gali būti panaikinta mirties bausmė; reiškia susirūpinimą dėl to, kad Peru vidaus teisės aktuose mirties bausmė vis dar lieka galioti; pažymi, kad nuo 2007 m. Kinijoje visas bylas, kuriose paskirta mirties bausmė, peržiūrėjo Aukščiausiasis Teismas; tačiau išreiškia nerimą dėl to, kad Kinija vis dar įvykdo daugiausia mirties bausmių pasaulyje; smerkia mirties bausmės taikymo praktiką Baltarusijoje, kuri yra vienintelė Europoje mirties bausmę tebetaikanti, vadinasi, Europos vertybėms nusižengianti, šalis;

Kankinimas ir kitoks žiaurus, nežmoniškas ar žeminantis elgesys

53. ragina visas ES valstybes nares, kurios dar nėra pasirašiusios ir (arba) ratifikavusios Konvencijos prieš kankinimą fakultatyvaus protokolo (KPKFP), nedelsiant tai padaryti;
54. tebėra susirūpinęs dėl Europos Sąjungos valstybių narių, atsisakančių ratifikuoti minėtą Tarptautinę konvenciją dėl visų asmenų apsaugos nuo priverstinio dingimo, tikro įsipareigojimo žmogaus teisių srityje; džiaugiasi, kad 2008 m. gegužės mėn. Konvenciją ratifikavo Argentina ir prašo visų to dar nepadarusių Europos Sąjungos valstybių narių skubiai jį pasirašyti ir ratifikuoti¹;
55. palankiai vertina pataisytos versijos ES gaires dėl kankinimo, kurias Taryba priėmė 2001 m. balandžio mėn. ir atnaujino 2008 m., ir kurių tikslas – suteikti ES veiklos priemonę, naudotiną palaikant ryšius su trečiosiomis šalimis visais lygmenimis bei daugiašaliuose žmogaus teisių forumuose, siekiant remti ir stiprinti nuolatines pastangas užkirsti kelią kankinimui ir netinkamam elgesiui ir jį panaikinti visose pasaulio dalyse; pabrėžia, kad ES yra tvirtai įsipareigojusi palaikyti visišką kankinimo ir žiauraus, nežmoniško bei žeminančio elgesio draudimą;
56. tikisi, jog Taryba ir Komisija stiprins bendradarbiavimą su Europos Taryba, siekdamas, kad visoje Europoje nebūtų kankinimų ir kitokio netinkamo elgesio, ir tai būtų aiškus ženklas, kad Europos šalys yra tvirtai įsipareigojusios panaikinti tokią praktiką pirmiausia savo teritorijoje, duodamos pavyzdį kitoms pasaulio šalims, kuriose, deja, tokia praktika vis dar tebėra taikoma;
57. džiaugiasi, kad buvo įvertintos ES gairės dėl kankinimo ir kitokio žiauraus, nežmoniško

¹ Pasirašiusios valstybės (2008 m. lapkričio mėn.): Airija, Austrija, Belgija, Danija, Graikija, Ispanija, Italija, Kipras, Lietuva, Liuksemburgas, Malta, Nyderlandai, Portugalija, Prancūzija, Slovakija, Slovėnija, Suomija, Švedija, Vokietija (konvenciją iki šiol yra ratifikavusios tik penkios valstybės: Albanija, Argentina, Hondūras, Meksika ir Prancūzija, tačiau kad konvencija įsigaliotų, ją turi būti ratifikavusios 20 valstybių).

ir žeminančio elgesio ar baudimo, į kurias įtrauktos naujos rekomendacijos ir įgyvendinimo priemonės, skirtos veiksams šioje srityje toliau stiprinti; su džiaugsmu pažymi, kad įtrauktos 2007 m. birželio 28 d. Parlamento Žmogaus teisių pakomitečiui, o 2007 m. – Žmogaus teisių darbo grupei (angl. COHOM) pristatytame tyrime „Europos Sąjungos gairių dėl kankinimo ir kitokio žiauraus, nežmoniško ir žeminančio elgesio ar baudimo įgyvendinimas“ pateiktos rekomendacijos; su džiaugsmu pažymi išnagrinėjus gairių įgyvendinimą padarytas išvadas; džiaugiasi dėl įgyvendinimo priemonių, skirtų gairėms šioje srityje ES misijoms ir Komisijos delegacijoms nubrėžti; šiomis aplinkybėmis džiaugiasi konkrečiais veiksmy kriterijais atskirais atvejais ir kartu apgailestauja, kad trūksta priemonių užkirsti keliui asmenis perduoti į šalį, kur gali kilti tokio asmens kankinimo ar kitokio nežmoniško ar žeminančio baudimo pavojus; šiomis aplinkybėmis dar kartą ragina ES laikytis tarptautiniuose ir regioniniuose dokumentuose, susijusiuose su kankinimu ir netinkamu elgesiu, nustatytų normų ir standartų;

58. palankiai vertina Rezoliucijos 62/148 dėl kankinimo ir kitokio žiauraus, nežmoniško ar žeminančio elgesio ar baudimo, kurią bendrai rėmė ES ir 2008 m. kovo 4 d. priėmė Jungtinių Tautų Generalinė Asamblėja, primindamas, kad laisvė nebūti kankinamam ir laisvė nepatirti kitokio žiauraus, nežmoniško ar žeminančio elgesio ar nebūti taip baudyamam yra pagrindinė teisė, kurią privaloma ginti visais atvejais; pažymi, kad 2008 m. birželio 25 d. Europos Sąjungos žmogaus teisių parlamentinių komitetų tinklas Europos Parlamente surengė savo antrąjį susitikimą, kuriame ypatingą dėmesį skyrė kovai su kankinimu ir kuriame dalyvavo JT specialusis pranešėjas kankinimo klausimais Manfred Nowak;
59. ragina Tarybą ir Komisiją toliau vykdyti demaršus visų Europos tarptautinių partnerių atžvilgiu dėl tarptautinių konvencijų, uždraudžiančių kankinimą ir kitokį netinkamą elgesį, ratifikavimo ir įgyvendinimo, taip pat ragina toliau teikti rehabilitacinę paramą kankinimo aukoms; ragina Tarybą ir Komisiją laikyti kovą su kankinimu ir netinkamu elgesiu pagrindiniu ES žmogaus teisių politikos prioritetu, visų pirma intensyviau įgyvendinant Europos Sąjungos gaires ir visus kitus ES dokumentus, kaip antai EDŽTRP, ir užtikrinant, kad valstybės narės nepriimtų trečiųjų šalių, kuriose yra realus asmenų kankinimo ar netinkamo elgesio su jais pavojus, diplomatinį patikinimą;
60. atkreipia dėmesį į 2005 m. birželio 27 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1236/2005 dėl prekybos tam tikromis prekėmis, kurios galėtų būti naudojamos mirties bausmei vykdyti, kankinimui ar kitokiam žiauriam, nežmoniškam ar žeminančiam elgesiui ir baudimui¹, kuriuo draudžiamas prekių, kurios gali būti praktiškai naudojamos tik mirties bausmei, kankinimui ir kitokiam žiauriam, nežmoniškam ar žeminančiam elgesiui ar baudimui, eksportas ir importas ir kuris įsigaliojo 2006 m. liepos 30 d., svarbą; ragina Tarybą ir Komisiją įvertinti, kaip valstybės narės įgyvendina šį reglamentą, ir ištirti galimybę išplėsti reglamento taikymo sritį;
61. apgailestauja dėl to, kad Kongo Demokratinėje Respublikoje (KDR) yra 1 350 000 perkeltųjų asmenų, įskaitant 850 000 perkeltųjų asmenų Šiaurės Kivu; dar kartą pabrėžia, kad reikia skubiai atlikti išsamų tyrimą siekiant patraukti atsakomybėn

¹ OL L 200, 2005 7 30, p. 1.

asmenis, atsakingus už maždaug 150 žmonių nužudymą, kuri 2008 m. lapkričio mėnesį Kinvanjyje įvykdė Nacionalinis gyventojų gynybos kongresas (pranc. CNDP) ir Mai Mai kovotojai; ragina Kongo Demokratinės Respublikos ir Ruandos vyriausybės išsipareigoti teikti visapusišką pagalbą JT misijai KDR regione norint padėti jai įvykdyti savo taikos palaikymo įgaliojimus ir dirbti siekiant apsaugoti civilius regiono gyventojus nuo iki šiol patiriamo smurto ir siaubingų žiaurumų; toliau prašo Tarybos ir Komisijos paremti kasdien vykstančių didelių tarptautinės humanitarinės teisės pažeidimų, įskaitant prievartavimus, be teismo vykdomas egzekucijas ir kankinimus, tyrimus, taip pat poreikį įgyvendinti tvirtą ES strategiją, kurią taikant būtų lengviau pasiekti permainų regione;

62. vis dar labai susirūpinęs dėl pražūtingos humanitarinės krizės Zimbabvėje, choleros epidemijos ir tebesitęsiančio R. Mugabės režimo atsisakymo imtis veiksmingų priemonių krizei įveikti; toliau ragina Tarybą ir Komisiją atvirai pasmerkti R. Mugabės režimo veiksmus ir dar kartą patvirtinti savo išsipareigojimą Zimbabvės tautai vykdant ilgalaikę humanitarinės pagalbos programą; toliau smerkia R. Mugabės režimo vykdomus žmogaus teisių gynėjų ir pilietinės visuomenės narių, pvz., Jestinos Mukoko, bauginimus ir įkalinimus ir ragina patraukti atsakomybėn šių aktų kaltininkus;

Vaikų teisės

63. dar kartą pabrėžia esminį poreikį įgyvendinti ES gaires dėl vaikų ir ginkluotų konfliktų; ragina visas valstybes prisiimti 2007 m. Paryžiaus išsipareigojimus apsaugoti vaikus nuo neteisėto įdarbinimo ar jų naudojimo ginkluotosiose pajėgose ar ginkluotose grupėse;
64. džiaugiasi, kad 2008 m. birželio 16 d. priimtos atnaujintos versijos gairės dėl vaikų ginkluotuose konfliktuose, ir su džiaugsmu pažymi, kad ES nurodė ambasadoriams parengti individualias strategijas dėl 13 prioritetinių valstybių, skirtas įgyvendinti šešioms naujoms gairėse nustatytoms teminėms sritims: įdarbinimas, žudymas ir žalojimas, mokyklų ir ligoninių užpuolimai, humanitarinės pagalbos blokavimas, seksualinis smurtas ir smurtas dėl lyties, pažeidimai ir piktnaudžiavimai;
65. džiaugiasi, kad 2008 m. birželio mėn. Europos Taryba priėmė išvadas dėl vaiko teisių, visų pirma per ginkluotą konfliktą nukentėjusių vaikų teisių; pažymi, kad Taryba paragino Komisiją ir valstybes nares toliau užtikrinti žmogaus teisių, saugumo ir plėtos politikos bei programų darną, papildomumą ir koordinavimą siekiant veiksmingai, tvariai ir išsamiai spręsti trumpalaikio, vidutinės trukmės ir ilgalaikio ginkluotų konfliktų poveikio vaikams klausimą;
66. džiaugiasi, kad 2008 m. birželio mėn. ES patvirtino patikslintą kontrolinį sąrašą, kuriuo siekiama įtraukti per ginkluotą konfliktą nukentėjusių vaikų apsaugą į Europos saugumo ir gynybos politiką; pažymi, kad tai apima esminius patobulinimus, visų pirma vaikų apsaugos apibrėžties suformulavimą, specialius mokymus dėl per ginkluotą konfliktą nukentėjusių vaikų, stebėjimą ir ataskaitų teikimą, matomumo ir informuotumo gerinimą, galimybę įgyti specialios patirties šioje srityje bei skatinti misijų ir (arba) operacijų ekspertų ir Briuselio tarpusavio ryšius;
67. sveikina pirmininkaujančią valstybę pateikus iniciatyvas dėl per ginkluotą konfliktą

nukentėjusių vaikų; atkreipia dėmesį į 2008 m. balandžio mėn. pirmininkavusios Slovakijos surengtą konferenciją „Poveikio vietoje didinimas – NVO ir ES bendradarbiavimas per ginkluotą konfliktą nukentėjusių vaikų teminėje srityje“;

68. atkreipia dėmesį į 2008 m. vasario 22 d. JT Generalinės Asamblėjos priimtą rezoliuciją dėl vaikų ir ginkluotų konfliktų ir JT generalinio sekretoriaus specialiojo įgaliojimo ataskaitą; labai smerkia vaikų įdarbinimą ir naudojimą ginkluotuose konfliktuose Čade ir Irake;
69. džiaugiasi priėmus JT Saugumo Tarybos darbo grupės dėl vaikų ir ginkluotų konfliktų metinę ataskaitą ir išvadas; labai smerkia šturkščius vaiko teisių pažeidimus ir nuolatinį vaikų naudojimą ginkluotuose konfliktuose Šri Lankoje, Birmoje, Filipinuose, Somalyje, Kongo ir Burundyje;
70. džiaugiasi, kad 16 ES valstybių narių¹ pasirašė Ženevos deklaraciją dėl ginkluoto smurto ir plėtos ir dėl to šalių valstybių skaičius padidėjo iki 97; ragina 11 likusių ES valstybių narių, dar nepasirašiusių Ženevos deklaracijos, nedelsiant ir kaip galima greičiau pasirašyti ją;
71. ragina to dar nepadariusias valstybes nares nedelsiant pasirašyti ir ratifikuoti Vaiko teisių konvencijos fakultatyvius protokolus²;
72. džiaugiasi, kad 2008 m. Komisija pagal teminę programą „Investavimas į žmones“ paskelbė kvietimą teikti pasiūlymus dėl nevyriausybinų organizacijų (NVO) projektų, susijusių su per ginkluotą konfliktą nukentėjusiais vaikais ir prekyba vaikais; ragina Komisiją ir toliau ypatingą dėmesį skirti per ginkluotą konfliktą nukentėjusių vaikų padėčiai;

Žmogaus teisių gynėjai

73. džiaugiasi 2008 m. spalio 7–8 d. įvykusia Žmogaus teisių gynėjų konferencija; pakartoja ES įsipareigojimą geriau apsaugoti žmogaus teisių gynėjus, jiems siekiant įgyvendinti Visuotinėje žmogaus teisių deklaracijoje numatytą viziją;
74. atkreipia dėmesį į tai, kad milijonai vaikų pasaulyje patiria prievartą ir seksualinį išnaudojimą; ragina Tarybą, Komisiją ir valstybes nares padaryti viską, ką gali, kad būtų užkirstas kelias seksualiniam vaikų išnaudojimui ir seksualinei jų prievartai ir kovojama su šiais reiškiniais, apsaugotos seksualinį išnaudojimą ir seksualinę prievartą patyrusių vaikų teisės ir skatinamas nacionalinis ir tarptautinis bendradarbiavimas kovojant su seksualiniu vaikų išnaudojimu ir seksualine prievarta;
75. palankiai vertina 2008 m. vasario 6 d. Ministrų Komiteto priimtą deklaraciją dėl

¹ Airija, Austrija, Bulgarija, Graikija, Ispanija, Italija, Jungtinė Karalystė, Nyderlandai, Portugalija, Prancūzija, Rumunija, Slovėnija, Suomija, Švedija, Vengrija ir Vokietija.

² Vaiko teisių konvencijos fakultatyvus protokolus dėl prekybos vaikais, vaikų prostitucijos ir vaikų pornografijos (2008 m. lapkričio mėn.): neratifikuotas Airijos, Čekijos, Jungtinės Karalystės, Liuksemburgo, Maltos, Suomijos, Vengrijos ir Vokietijos.

Vaiko teisių konvencijos fakultatyvus protokolus dėl vaikų dalyvavimo ginkluotuose konfliktuose (2008 m. lapkričio mėn.): neratifikuotas Estijos, Nyderlandų ir Vengrijos.

Europos Tarybos veiksmų gerinant žmogaus teisių gynėjų apsaugą ir remiant jų veiklą;

76. džiaugiasi, kad ESBO Demokratinių institucijų ir žmogaus teisių biuras (angl. ODIHR) 2006 m. įsteigė žmogaus teisių gynėjų koordinavimo centrą, skirtą žmogaus teisių gynėjų visose ESBO šalyse padėčiai stebėti; ragina ES institucijas sustiprinti žmogaus teisių gynėjams teikiamą paramą ir sukurti koordinavimo centrus Europos Parlamente, Taryboje ir Komisijoje norint pagerinti konkrečių atvejų stebėseną ir bendradarbiavimą su kitomis tarptautinėmis ir Europos organizacijomis;
77. palankiai vertina 2008 m. peržiūrėtą ES gairių dėl žmogaus teisių gynėjų redakciją; atkreipia dėmesį į tai, kad į jas buvo įtrauktos nuostatos, kuriomis siekiama pagerinti ES misijų žmogaus teisių gynėjams teikiamą paramą ir apsaugą, pvz., gairių įgyvendinimo vietos strategijų rengimas, žmogaus teisių srityje dirbančių vietos darbo grupių steigimas ir žmogaus teisių gynėjų ir diplomatų susitikimų organizavimas bent kartą per metus; taip pat džiaugiasi tuo, kad buvo įtrauktos skubios pagalbos ir apsaugos žmogaus teisių gynėjams, kuriems trečiojoje šalyse gresia pavojus, priemonės – galimybė išduoti skubias visas ir palengvinti laikino prieglobsčio ES valstybėse narėse suteikimą;
78. dar kartą ragina Tarybą ir valstybes nares konkrečiai apsvastyti vizų žmogaus teisių gynėjams išdavimo neatidėliotinais atvejais klausimą, įtraukiant į naująjį Bendrąjį vizų kodeksą konkrečią nuorodą į konkrečią žmogaus teisių gynėjų padėtį ir taip nustatant specialią spartesnę vizų išdavimo procedūrą, kurią taikant būtų galima pasinaudoti konkrečia Airijos ir Ispanijos patirtimi šioje srityje; atkreipia dėmesį į diskusijas dėl vizų išdavimo siekiant laikinai perkelti žmogaus teisių gynėjus, kuriems gresia tiesioginis pavojus arba kuriuos reikia laikinai pavaduoti, ir ragina COHOM imtis daugiau veiksmų; mano, kad Sąjungos demaršų žmogaus teisių gynėjų naudai konfidencialumas kartais yra naudingas, tačiau prašo, kad, nepaisant tokio konfidencialumo, Sąjungos vietos darbuotojai sistemingai ir konfidencialiai teiktų visą su tokiais demaršais susijusią informaciją vietos NVO, žmogaus teisių gynėjams ir (arba) jų šeimoms;
79. nurodo 2008 m. spalio 13 d. Tarybos išvadas dėl Baltarusijos ir 2008 m. rugsėjo 30 d. pirmininkaujančios valstybės padarytą pareiškimą dėl tą mėnesį Baltarusijoje vykusių parlamento rinkimų; apgailestauja, kad rinkimai neatitiko tarptautinių standartų ir demokratinių ESBO kriterijų; džiaugiasi, kad prieš rinkimus buvo išleistas paskutinis tarptautiniu mastu pripažintas politinis kalinys Aleksandras Kazulinas, tačiau vis dar yra susirūpinęs dėl to, kad mažiausiai 10 žmogaus teisių gynėjų atlieka „laisvės apribojimo“ bausmę, todėl jiems leidžiama būti tik namuose arba darbe; vis dar išlieka labai susirūpinęs dėl žmogaus teisių padėties Baltarusijoje;
80. smerkia, kad prieš Olimpines žaidynes Kinijos vyriausybė sugriežtino žmogaus teisių gynėjams taikomus apribojimus ir uždraudė jiems naudotis telefonu ir internetu, sekė jų veiksmus ir taikė jiems įvairaus pobūdžio namų areštą ir beprecedentę priežiūrą ir kontrolę, todėl daug žmogaus teisių gynėjų atidėjo ar nutraukė savo darbą iki to laiko, kol baigsis žaidynės;
81. ypatingą dėmesį atkreipia į tai, kokį didelę įtaką teisė laisvai reikšti savo nuomonę internetu gali daryti uždaroms bendruomenėms ir ragina ES remti kibernetinės erdvės

disidentus visame pasaulyje; atsižvelgiant į tai, ragina Komisiją ir Tarybą vykdant ES užsienio prekybos politiką išnagrinėti visus interneto ir informacinės visuomenės paslaugų, kurias teikia Europos įmonės trečiosiose šalyse, apribojimus ir visus nereikalingus tokių paslaugų teikimo apribojimus laikyti prekybos kliūtimis;

82. yra labai susirūpinęs tuo, kad Iranas 2008 m. tebepersekiuoja nepriklausomus žmogaus teisių gynėjus bei pilietinės visuomenės narius ir kad šiurkštūs žmogaus teisių pažeidimai ir toliau buvo daromi; smerkia savavališką žmogaus teisių gynėjų suėmimą, kankinimą ir įkalinimą dėl jų darbo, apkaltinus „nacionaliniam saugumui priešinga veikla“; apgailestauja dėl dabartinės vyriausybės politikos, nukreiptos prieš mokytojus ir akademikus, dėl uždraudimo studentams siekti aukštojo mokslo ir smerkia studentų aktyvistų persekiojimą ir įkalinimą;
83. išreiškia susirūpinimą dėl žmogaus teisių padėties Nikaragvoje ir Venesueloje, bei dėl išpuolių prieš įvairias šių šalių žmogaus teisių gynimo organizacijas ir jų bauginimų; ragina Nikaragvos ir Venesuelos vyriausybes ir valdžios institucijas imtis veiksmų, kad būtų apgintos demokratinės teisės ir laisvės bei teisinė valstybė;
84. dar kartą patvirtina savo poziciją dėl Sacharovo premijos laureatų kubiečių Oswaldo Payá Sardiñaso ir grupės, pasivadinusios „Damas de Blanco“ („Baltai vilkinčios moterys“); griežtai pasisako prieš nuolatinę prievartą ir pasikartojančius bauginimus, kuriuos patiria Sacharovo premijos laureatai;

Gairės dėl dialogų žmogaus teisių klausimais ir pripažintų konsultacijų su trečiosiomis šalimis

85. atkreipia dėmesį į persvarstytą gairių dėl dialogų žmogaus teisių klausimais su trečiosiomis šalimis redakciją, kuri buvo patvirtinta Prancūzijos pirmininkavimo laikotarpiu; dar kartą ragina Tarybą ir Komisiją inicijuoti išsamų šių gairių įvertinimą, kuris būtų atliekamas remiantis su kiekvieno dialogo ir gautų rezultatų išsamiu įvertinimu, ir tuo tikslu parengti aiškius kiekvieno dialogo poveikio rodiklius bei dialogų pradėjimo, nutraukimo ir atnaujinimo kriterijus; pabrėžia, kad reikia ir toliau prieš pradėdant kiekvieną dialogą ir jį pabaigus rengti neoficialius tarpinstitucinius susitikimus siekiant suaktyvinti informacijos mainus tarp institucijų ir, jei reikia, pagerinti koordinavimą; nurodo, kad atsižvelgiant į tai kiekvienos konkrečios valstybės žmogaus teisių strategijos patvirtinimas padės gerinti ES politikos žmogaus teisių klausimais nuoseklumą;
86. atsižvelgdamas į tai dar kartą pabrėžia jau minėtoje 2007 m. rugsėjo 6 d. Europos Parlamento rezoliucijoje dėl dialogų ir konsultacijų su trečiosiomis šalimis žmogaus teisių klausimais eigos pateiktus pasiūlymus;
87. apgailestauja, kad dėl Dalai Lamos apsilankymo Europoje Kinija atšaukė vienuoliktąjį savo ir Europos Sąjungos aukščiausiojo lygio susitikimą; pabrėžia poreikį radikaliai intensyvinti ir iš naujo apmąstyti Europos Sąjungos ir Kinijos dialogą žmogaus teisių klausimais; išreiškia susirūpinimą dėl šiurkščių žmogaus teisių pažeidimų Kinijoje ir pabrėžia, kad, nepaisant režimo pažadų prieš olimpinės žaidynes 2008 m. rugpjūčio mėn., padėtis vietoje žmogaus teisių srityje nepagerėjo; be to, nurodo, kad asociacijų,

išraiškos ir tikėjimo laisvės apribojimai buvo dar labiau sugriežtinti; griežtai smerkia pernelyg griežtas priemonės, kurių buvo imtasi prieš Tibeto gyventojus po to, kai 2008 m. kovo 10 d. per Tibetą nusirito protestų banga, ir Kinijos vyriausybės represijas, kurios po to suaktyvėjo Tibete, ir ragina abi šalis remiantis „Tibeto memorandumu dėl tikrosios Tibeto tautos autonomijos“ iš naujo pradėti nuoširdų ir konstruktyvų dialogą; pažymi, kad, nepaisant pakartotinių Kinijos vyriausybės ketinimo ratifikuoti Tarptautinį pilietinių ir politinių teisių paktą patikinimų, jis vis dar neratifikuotas; nurodo Parlamento 2008 m. sausio 17 d. rezoliuciją dėl kinų disidentu Hu Jia¹, kuriam buvo skirta 2008 m. Sacharovo premija už saviraiškos laisvę, sulaikymo; ragina Kinijos vyriausybę nedelsiant paleisti Hu Jia ir panaikinti namų areštą jo žmonai Zeng Jinyan ir jo dukrai; smerkia represijas prieš asmenis, pasirašiusius „Chartiją 08“ – dokumentą, kuriuo raginama Kinijoje vykdyti demokratines reformas ir reikalaujama išlaisvinti nuo 2008 m. gruodžio 9 d. kalinamą disidentą Liu Xiaobo; reiškia susirūpinimą dėl to, kad teisinėje sistemoje tebėra silpnų vietų, dėl kurių susidaro sąlygos savavališkam ir dažnai politinį pagrindą turinčiam kišimuisi, įskaitant valstybės paslapčių sistemą, neleidžiančią užtikrinti skaidrumo, būtino geram valdymui išplėtoti ir sukurti sistemą, kurioje vyrautų teisinės valstybės principai; šiomis aplinkybėmis apgailestauja dėl sistemingo teisininkų, siekiančių, kad Kinijos teisinė sistema veiktų pagal Kinijos įstatymus ir paisant jos piliečių teisių, baudymo; atkreipia dėmesį į interneto laisvės Kinijoje trapumą ir atsižvelgiant į tai prašo Europos įmones, kurios teikia interneto turinio prieglobos paslaugas, jokiems užsienio pareigūnams neatskleisti jokios informacijos, pagal kurią būtų galima nustatyti konkretaus atitinkamos paslaugos vartotojo asmenybę, išskyrus informacijos atskleidimą teisėtais užsienio teisėsaugos tikslais, remiantis Visuotine žmogaus teisių deklaracija;

88. tebėra susirūpinęs dėl to, kad dialogas žmogaus teisių klausimais su Iranu nutrūko 2004 m., nesant jokios teigiamos pažangos gerinant žmogaus teisių padėtį ir Iranui nebendradarbiaujant; ragina Irano valdžios institucijas atkurti šį dialogą siekiant remti visus pilietinės visuomenės atstovus, įsipareigojusius gerbti demokratiją, ir taikiomis bei nesmurtinėmis priemonėmis stiprinti esamus procesus, kuriais būtų galima paskatinti demokratines, institucines ir konstitucines reformas, užtikrinti šių reformų tvarumą ir konsoliduoti visų Irano žmogaus teisių gynėjų bei pilietinės visuomenės atstovų dalyvavimą politikos formavimo procese, stiprinant jų vaidmenį bendrame politiniame diskurse; yra labai susirūpinęs dėl to, kad 2008 m. žmogaus teisių padėtis Irane pablogėjo ir tebetaikomi saviraiškos ir susirinkimų laisvės apribojimai; šiomis aplinkybėmis yra labai susirūpinęs žurnalistų, rašytojų, mokslininkų, moterų ir žmogaus teisių aktyvistų persekiojimu; tebėra susirūpinęs dėl represijų prieš Irano etnines ir religines mažumas; smerkia vis dažnesnį mirties bausmės taikymą Irane, įskaitant mirties bausmę nepilnamečiams;
89. apgailestauja, kad Europos Sąjungos ir Rusijos konsultacijos žmogaus teisių klausimais yra nerezultatyvios; apgailestauja, kad Rusijos valdžios institucijos atsisakė dalyvauti visuose apskritojo stalo susitikimuose, surengtuose siekiant pasirengti konsultacijoms, kuriose dalyvautų vietos ir tarptautinės NVO; pažymi, kad, vykstant konsultacijoms su Europos Sąjunga, buvo iškelti žmogaus teisių srityje susirūpinimą keliantys klausimai, ypatingą dėmesį skiriant saviraiškos laisvei ir susirinkimų laisvei, pilietinės visuomenės

¹ OL C 41 E, 2009 2 19, p. 82.

veikimui, mažumų teisėms, kovai su rasizmu ir ksenofobija bei vaikų ir moterų teisėms, taip pat tarptautiniams ES ir Rusijos įsipareigojimams žmogaus teisių srityje; tačiau apgailestauja, kad Europos Sąjunga nesugebėjo kaip nors pakeisti Rusijos politikos, visų pirma susijusios su nebaudžiamumu ir teismų valdžios nepriklausomumu, elgesiu su žmogaus teisių gynėjais ir politiniais kaliniais, įskaitant Michailą Chodorkovskį, žiniasklaidos nepriklausomumu ir saviraiškos laisve, elgesiu su etninėmis ir religinėmis mažumomis, teisės viršenybės paisymu ir žmogaus teisių apsauga ginkluotose pajėgose, diskriminacija dėl lytinės orientacijos bei kitais klausimais; nurodo savo 2008 m. birželio 19 d. rezoliuciją dėl 2008 m. birželio 26–27 d. Chanty Mansijske vykusio ES ir Rusijos aukščiausiojo lygio susitikimo; dar kartą išreiškia susirūpinimą dėl prastėjančios žmogaus teisių gynėjų padėties ir dėl registravimo bei veiklos vykdymo sunkumų, su kuriais susiduria NVO; pabrėžia savo susirūpinimą dėl įstatymo prieš ekstremizmą, kuris galėtų turėti neigiamos įtakos informacijos srautui ir galėtų leisti Rusijos valdžios institucijoms toliau riboti teisę į nepriklausomų žurnalistų ir politinių oponentų laisvę reikšti nuomonę; taip pat, vadovaudamasis Amnesty International 2008 m. ataskaita, išreiškia susirūpinimą dėl to, kad prokuratūra nuolat nepaiso Michailo Chodorkovskio ir jo verslo partnerio Platono Lebedevo teisių į teisingą bylos nagrinėjimą pagal tarptautinius standartus, ir labai apgailestauja dėl elgesio su buvusiu „Jukos“ viceprezidentu Vasilijumi Aleksanianu, kuriam atsisakius teikti melagingus parodymus prieš Michailą Chodorkovskį Rusijos valdžios institucijos leido jo sveikatos būklei blogėti tiek, kad iškilo grėsmė jo gyvybei, ir prisideda prie Europos Tarybos Parlamentinės Asamblėjos raginimo Rusijos valdžios institucijoms „naudoti visas turimas teises priemones“ užtikrinant Igorio Sutiagino ir Valentino Danilovo paleidimą; džiaugiasi, kad buvo paleistas Michailas Trepasškinas; labai apgailestauja dėl to, kad DIŽTB 2008 m. kovo mėn. Rusijos prezidento rinkimus turėjusi stebėti rinkimų stebėjimo misija turėjo būti atšaukta dėl Rusijos valdžios institucijų nustatytų rinkimų stebėjimo misijos apribojimų;

90. ragina Tarybą ir Komisiją įsteigti žmogaus teisių pakomitečius su visomis kaimyninėmis šalimis, visų pirma su Izraeliu, vykstant deryboms dėl dvišalių santykių gerinimo ir remiantis ketinimu, kurį išreiškė abi šalys įvykus 2008 m. birželio 16 d. Asociacijos tarybos susitikimui; džiaugiasi pirmuoju pakomitečio susitikimu 2008 m. gruodžio 2 d. su Palestinos valdžios institucija; pabrėžia savo raginimą parlamentarams prisidėti prie pasirengimo tokių pakomitečių susitikimams ir būti informuotiems apie jų rezultatus; dar kartą pažymi, kad, kaip Tuniso atveju, pakomitečių sesijose pagrindinis dėmesys galėtų būti skiriamas atitinkamo pakomitečio veiklos tęstinumo užtikrinimui ir pasitikėjimo tarp partnerių skatinimui; pažymi, kad su Maroku susijusius klausimus sprendžiantis pakomitetis galiausiai turėtų pereiti į etapą, orientuotą į rezultatus, nustatydamas konkrečias pažangos gaires ir rodiklius, taip pat galimybę spręsti individualius atvejus; pabrėžia, kad diskusijos žmogaus teisių klausimais tikrai neturėtų apsiriboti šiais pakomitečiais, ir pabrėžia koordinavimo su kitais pakomitečiais, sprendžiančiais su žmogaus teisėmis susijusius klausimus, pvz., migracijos, svarbą; pabrėžia poreikį įtraukti šiuos klausimus į aukščiausio lygmens politinį dialogą, siekiant padidinti ES politikos darną šioje srityje ir sumažinti abiejų šalių pareiškimų spaudai dėl žmogaus teisių padėties neatitikimus; kalbant apie pamatinio susitarimo su Libija sudarymą, džiaugiasi pradėtomis derybomis ir ragina Tarybą bei Komisiją skirti tinkamą dėmesį dialogui ir bendradarbiavimui žmogaus teisių klausimais;

91. pripažįsta antrąjį ES ir Uzbekistano dialogo žmogaus teisių klausimais raundą, vykusį 2008 m. birželio 5 d.; atkreipia dėmesį į 2008 m. spalio 2 ir 3 d. Taškente vykusį seminarą dėl žiniasklaidos laisvės; tačiau mano, kad seminaro tikslas pradėti atvirą diskusiją dėl žmogaus teisių pažeidimų ir žiniasklaidos laisvės Uzbekistane nebuvo pasiektas, kaip iš pradžių planuota; pažymi, kad vis dar nėra atliktas nepriklausomas tarptautinis žudynių Andižane tyrimas, o žmogaus teisių padėtis Uzbekistane negerėja; džiaugiasi, kad buvo paleisti du žmogaus teisių gynėjai – Dilmurodas Mukhiddinovas ir Mamarajabas Nazarovas; smerkia tai, kad žmogaus teisių gynėjai ir nepriklausomi žurnalistai laikomi kalėjime remiantis politiškai motyvuotais kaltinimais ir ragina Uzbekistano valdžios institucijas paleisti visus žmogaus teisių gynėjus ir kitus politinius kalinius; pabrėžia savo didelį susirūpinimą dėl nepriklausomo žurnalisto Salijono Abdurakhmanovo ir žmogaus teisių aktyvisto Agzamo Turgunovo įkalinimo; atkreipia dėmesį į 2008 m. spalio 13 d. Tarybos išvadas dėl Uzbekistano; ragina Uzbekistano valdžios institucijas pripažinti naujojo Human Rights Watch vadovo Uzbekistane akreditaciją ir leisti šiai organizacijai ir kitoms tarptautinėms ir nevyriausybinėms organizacijoms nekliudomai veikti; prašo Uzbekistano visapusiškai ir veiksmingai bendradarbiauti su JT specialiaisiais pranešėjais dėl kankinimų ir saviraiškos laisvės bei panaikinti NVO registravimo ir veiklos apribojimus Uzbekistane; pažymi, kad Taryba nusprendė neatnaujinti kelionės apribojimų, taikomų tam tikriems asmenims, nurodytiems Bendrojoje pozicijoje 2007/734/BUSP¹, kurios galiojimas buvo sustabdytas pagal 2007 m. spalio 15–16 d. ir 2008 m. balandžio 29 d. Tarybos išvadas; džiaugiasi, kad Taryba vis dėlto nusprendė 12 mėnesių laikotarpiui atnaujinti toje bendrojoje pozicijoje BUSP nustatytą ginklų embargą; ragina Tarybą ir Komisiją persvarstyti žmogaus teisių padėtį Uzbekistane; pabrėžia savo raginimą nedelsiant paleisti politinius kalinius; atkreipia dėmesį į ES pirmininkaujančios valstybės 2008 m. gruodžio 17 d. deklaraciją dėl konkrečių atvejų;
92. džiaugiasi, kad Europos Sąjunga ir Turkmėnistanas 2008 m. liepos mėn. surengė pirmąjį dialogą žmogaus teisių klausimais; džiaugiasi, kad buvo susirūpinta žmogaus teisių padėtimi Turkmėnistane, visų pirma dėl nuomonės reiškimo ir susirinkimų laisvės, teismų valdžios nepriklausomumo ir pilietinės visuomenės veikimo; nurodo savo 2008 m. vasario 20 d. rezoliuciją dėl ES strategijos Centrinės Azijos atžvilgiu² ir pakartoja, jog Turkmėnistanas privalo padaryti pažangą pagrindinėse srityse, kad ES sudarytų laikinąjį susitarimą, be kita ko, suteikiant tarptautiniam Raudonojo Kryžiaus komitetui laisvą ir nekliudomą prieigą, be išlygų paleidžiant visus politinius kalinius ir dėl įsitikinimų įkalintus asmenis, panaikinant visas valdžios sudaromas kliūtis keliauti ir leidžiant visoms NVO ir žmogaus teisių organizacijoms nevaržomai veikti šalyje;
93. remia Tarybos norą pradėti dialogus žmogaus teisių klausimais su kiekviena iš likusių Centrinės Azijos šalių; ragina, kad dialogai būtų orientuoti į rezultatus ir visiškai atitiktų Europos Sąjungos gaires dėl dialogų su trečiosiomis šalimis žmogaus teisių klausimais, užtikrinant pilietinės visuomenės ir Europos Parlamento dalyvavimą; ragina, kad dialogams pradėti Tarybos ir Komisijos sekretoriatuose būtų numatyta pakankami išteklių;

¹ 2007 m. lapkričio 13 d. Tarybos bendroji pozicija 2007/734/BUSP dėl ribojančių priemonių Uzbekistanui (OL L 295, 2007 11 14, p. 34).

² Priimti tekstai, P6_TA(2008)0059.

94. atkreipia dėmesį ir į Turkijos, ir į ES įsipareigojimo dėl Turkijos stojimo proceso svarbą Turkijoje tebevykstančioms žmogaus teisių reformoms; mano, kad vyriausybės sprendimas leisti transliuoti kurdų televizijos laidas yra svarbus žingsnis siekiant žodžio laisvės Turkijoje; tačiau apgailestauja dėl to, kad vis dar uždrausta vartoti kurdų kalbą parlamente ir politinių kampanijų metu; dar kartą primena, kad reikia tolesnių teisinių reformų siekiant ir teisės aktais, ir praktikoje užtikrinti pagarbą tautinėms mažumoms, jų apsaugą ir visišką jų išraiškos laisvę, laikantis EŽTK ir Europos žmogaus teisių teismo teisminės praktikos; susirūpinęs pažymi, kad nepadaryta jokios pažangos ratifikuojant žmogaus teisių dokumentus, ypač Konvencijos prieš kankinimą fakultatyvų protokolą, JT konvenciją dėl neįgalių asmenų teisių ir EŽTK konvencijos papildomus protokolus Nr. 4, 7 ir 12;
95. ragina naująją Pakistano vyriausybę imtis atitinkamų veiksmų gerinant žmogaus teisių padėtį Pakistane; nurodo *Amnesty International* prašymą, kuriuo Pakistano vyriausybė raginama priimti atgal į darbą ankstesnio prezidento Pervezo Musharrafo 2007 m. neteisėtai nuo pareigų nušalintus teisėjus; džiaugiasi, kad 2008 m. vasario mėn. ES pasiuntė nepriklausomą rinkimų stebėjimo misiją bendriesiems parlamento rinkimams stebėti; su džiaugsmu pažymi, kad rinkimai buvo konkurencingi ir dėl to padidėjo visuomenės pasitikėjimas demokratinio procesu; pažymi, kad ES yra įsipareigojusi remti demokratinę institucijų stiprinimą, ir ragina Tarybą bei Komisiją remti teismų valdžios ir advokatūros pradėtą demokratijos judėjimą, visų pirma pateikiant raginimus kai kuriems iš savo atstovų, įskaitant S. H. Choudhry; pabrėžia, kad žmogaus teisių poreikis yra vienas svarbiausių ES prioritetų vykstant nuolatiniam dialogui su Pakistanu;
96. džiaugiasi dėl Tarybos siūlymų vesti dialogus dėl žmogaus teisių su įvairiomis Lotynų Amerikos šalimis; pabrėžia, kad būtų naudinga į juos įtraukti Centrinės Amerikos šalis; atkreipia dėmesį į tai, kad Kubos vyriausybė 2008 m. vasario mėnesį pasirašė Tarptautinį pilietinių ir politinių teisių paktą ir Tarptautinį ekonominių, socialinių ir kultūrinių teisių paktą; ragina be jokių išlygų ratifikuoti šiuos paktus; ragina Kubos vyriausybę išlaisvinti visus politinius kalinius ir gerbti pagal pasirašytas sutartis saugomas teises; atkreipia dėmesį į Tarybos 2008 m. birželio 20 d. sprendimą panaikinti Kubai taikomas neoficialias sankcijas; pabrėžia, kad 2009 m. Taryba, atsižvelgdama į tai, ar buvo padaryta didelė pažanga žmogaus teisių srityje, priims sprendimą dėl tolesnio politinio dialogo su Kuba;
97. ragina Rusiją, kaip okupuojančią jėgą Gruzijoje, paisyti žmogaus teisių Abchazijoje ir Pietų Osetijoje, įskaitant piliečių teisę grįžti į savo namus; ragina visas šalis toliau įgyvendinti savo įsipareigojimus pagal 2008 m. rugpjūčio 12 d. ir rugsėjo 8 d. susitarimus; prašo visas susijusias vyriausybes toliau teikti detalius žemėlapius ir išsamią informaciją apie visas konflikto apimtas vietas, kur buvo paleistos kasetinės bombos, kad būtų galima lengviau pašalinti kasetines bombas ir padaryti tokias vietas saugias civiliams; mano, jog abi vyriausybės, rengdamos visuomenės informavimo kampanijas, taip pat turėtų užtikrinti visuomenės informavimą apie nesprogusių medžiagų keliamą pavojų; ragina visas atsakingas administracijas susitarti dėl tarptautinių žmogaus teisių stebėtojų skyrimo į Pietų Osetiją ir Abchaziją;
98. reiškia savo susirūpinimą dėl to, kad žmogaus teisių padėtis Birmoje nepakankamai

gerėja; smerkia tai, kad neseniai daugiau kaip šimtas Birmos opozicijos narių buvo suimti ir nuteisti po parodomąjo teismo proceso, ir pripažįsta netinkamomis jiems paskirtas žiaurias bausmes; ragina Birmos vyriausybę nedelsiant paleisti visus politinius kalinius; mano, kad Parlamentas, matydamas, jog nepaisant visų Birmos režimui taikomų sankcijų dabartinė žmogaus teisių padėtis negerėja, turėtų nusiųsti į Birmą įtakingą delegaciją, ir Birmai daromas tarptautinis spaudimas turėtų būti padidintas;

Bendras Tarybos ir Komisijos veiklos tikrinimas, įskaitant abiejų ES pirmininkavusių valstybių veiklos rezultatus

99. ragina Tarybai pirmininkaujančią valstybę narę pagrindinį dėmesį skirti ypatingą susirūpinimą žmogaus teisių srityje keliančioms šalims;
100. džiaugiasi įvykiais ir diskusijomis, vykstančiomis 2008 Europos tarpkultūrinio dialogo metais, ir su džiaugsmu atkreipia dėmesį į iniciatyvas, kurių buvo imtasi pirmininkaujant abiem valstybėms;
101. džiaugiasi, kad pirmininkaujanti Prancūzija ir Komisija 2008 m. gruodžio 10 d. surengė Dešimtąjį Europos Sąjungos NVO žmogaus teisių forumą Visuotinės žmogaus teisių deklaracijos 60-mečio tema, pagrindinį dėmesį visų pirma skirdamos moterų diskriminacijai;
102. ragina Europos Sąjungą sutelkti didesnes pastangas ir imtis ryžtingesnių veiksmų padedant siekti politinio susitarimo dėl Darfūro konflikto ir įgyvendinant visuotinį taikos susitarimą; pabrėžia būtinybę nutraukti nebaudžiamumą įgyvendinant Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos sankcijų režimą; džiaugiasi Europos Sąjungos parama, TBT išduodant nedelsiant vykdytinus arešto orderius Darfūro atžvilgiu;
103. sveikina priėmus 2008 m. rugsėjo 24 d. JT Saugumo Tarybos rezoliuciją W 1834, kuria iki 2009 m. gegužės mėn. pratęsimi JT misijos Centrinės Afrikos Respublikoje įgaliojimai, kartu su Jungtinių Tautų ketinimu įgalinti JT karinio dalinio dislokavimą, imantis tolesnių įgyvendinimo veiksmų po EUFOR Tchad/RCA tiek Čade, tiek Centrinės Afrikos Respublikoje;
104. džiaugiasi, kad Taryba sudarė ir reguliariai atnaujina šalių, dėl kurių imamasi papildomų suderintų pastangų siekiant įgyvendinti Europos Sąjungos gaires dėl vaikų ir ginkluotų konfliktų, dėl mirties bausmės (vadinamosios persitvarkančios šalys, angl. „countries on the cusp“) ir dėl žmogaus teisių gynėjų sąrašus;
105. pakartoja savo prašymą, kad visose diskusijose su trečiosiomis šalimis žmogaus teisių ir demokratijos tema, priemonėse, dokumentuose ir ataskaitose, įskaitant metines žmogaus teisių ataskaitas, būtų aiškiai aptariami diskriminacijos klausimai, įskaitant etninių, nacionalinių ir kalbinių mažumų klausimus, religines laisves, taip pat netoleranciją bet kokiai religijai ir diskriminacinę praktiką, nukreiptą prieš religines mažumas, kastomis pagrįstą diskriminaciją, čiabuvių tautų teisių apsaugą ir rėmimą, moterų žmogaus teises, vaikų teises, neįgaliųjų teises, įskaitant žmones su proto negalia, taip pat bet kokios lytinės orientacijos asmenis, prireikus visiškai integruojant jų organizacijas ir Europos Sąjungoje, ir trečiosiose šalyse;

106. atkreipia dėmesį į pirmininkaujančios Prancūzijos pradėtą Europos Sąjungos iniciatyvą dėl Viduržemio jūros regiono, kaip naują iššūkį, siekiant skatinti demokratiją ir pagarbą žmogaus teisėms Viduržemio jūros regione; pabrėžia, kad dėl naujų Europos Sąjungos iniciatyvų plėtros Viduržemio jūros regione negali susilpnėti jokia kita veikla ir pirmenybė diegti atitinkamas reformas tame regione demokratijos ir žmogaus teisių požiūriu;

Komisijos išorinės pagalbos programos ir EDŽTRP

107. džiaugiasi, kad 2007 ir 2008 m. EDŽTRP programavimo dokumentuose buvo atsižvelgta į Europos Parlamento prioritetus;
108. ragina atnaujinti elektroninius sąvadus, turinčius apimti visus geografiniu ir teminiu pagrindu rengiamus EDŽTRP projektus;
109. su džiaugsmu pažymi parodytą suinteresuotumą projektų pagal naująją paramos žmogaus teisių gynėjams tikslą teikimu ir galimybę imtis neatidėliotinų jų apsaugos veiksmų; pažymi, kad Komisija atrinko 11 paramos gavėjų šiems projektams įgyvendinti, ir tikisi, kad reali veikla prasidės 2009 m. pradžioje;
110. dar kartą ragina Komisiją atitinkamai pritaikyti darbuotojų, skiriamų įgyvendinti EDŽTRP, skaičių tiek būstinėse, tiek delegacijose, kad būtų atsižvelgta į šios naujos priemonės ypatumus ir problemas;
111. ragina Komisiją užtikrinti Europos Sąjungos politinių prioritetų ir jos remiamų projektų bei programų derėjimą, visų pirma susijusių su jos dvišaliu programavimu su trečiosiomis šalimis;

Parama rinkimams ir rinkimų stebėjimas

112. su džiaugsmu pažymi, kad ES vis dažniau naudoja paramą rinkimams ir rinkimų stebėjimą demokratijai trečiosiose šalyse skatinti, taip didindama pagarbą žmogaus teisėms, pagrindinėms laisvėms ir teisės viršenybei, ir kad plačiai yra pripažįstama šių misijų kokybė ir nepriklausomumas;
113. pabrėžia, kad išsamiai ES metodika, apimanti visą rinkimų ciklą, taip pat paramą per rinkimus ir rinkimų stebėjimą, ES atveju buvo labai sėkminga ir dėl to ES tapo pirmaujančia tarptautine rinkimų stebėjimo organizacija;
114. sveikina 2008 m. balandžio mėn. išleidus pirmąjį ES rinkimų stebėjimo vadovą; su džiaugsmu atkreipia dėmesį į specialų skyrių, skirtą lyties klausimams; pažymi, kad naujajame vadove išsamiai apžvelgiama ES rinkimų stebėjimo misijos metodika ir aprašoma, kaip misijos planuojamos, dislokuojamos ir įgyvendinamos, taip pat tai, kaip atliekant vertinimus ir teikiant ataskaitas naudojami tarptautiniai standartai;
115. ragina būti budresniems nustatant kriterijus, pagal kuriuos atrenkamos valstybės, kuriose turi būti teikiama parama rinkimams ir (arba) stebimi rinkimai, taip pat laikantis tarptautiniu lygmeniu nustatytos metodikos ir taisyklių, visų pirma susijusių su misijos nepriklausomumu;

116. pabrėžia savo raginimą, kad rinkimų procesai, įskaitant etapus iki rinkimų ir po jų, būtų įtraukti į įvairaus lygmens politinį dialogą su atitinkamomis trečiosiomis šalimis siekiant užtikrinti ES politikos kryptį ir dar kartą patvirtinti esminį žmogaus teisių ir demokratijos vaidmenį;

Žmogaus teisių aspekto integravimas

117. ragina Komisiją toliau atidžiai stebėti paramos pagal „Apibendrintą svarbesnių prioritetų sistemą“ (angl. GSP+) teikimą šalims, kuriose pastebėta nemažų spragų įgyvendinant aštuonias TDO konvencijas, susijusias su pagrindiniais darbo standartais, atsižvelgiant į pilietinių ir politinių teisių pažeidimus ar darbo kalėjimuose naudojimą; prašo Komisijos išplėtoti kriterijus, pagal kuriuos būtų nustatoma, kada GSP turėtų būti atšaukiama dėl su žmogaus teisėmis susijusių priežasčių;

Ekonominės, socialinės ir kultūrinės (ESK) teisės

118. pabrėžia, kad ekonominės, socialinės ir kultūrinės teisės yra tokios pat svarbios, kaip ir pilietinės bei politinės teisės; pabrėžia ES įsipareigojimą remti 2007 m. gruodžio mėn. ir 2008 m. birželio mėn. susitikusios Europos Vadovų Tarybos išvadose nurodytus Tūkstantmečio plėtros tikslų pasiekimus;
119. ragina ES įtraukti ESK teisių apsaugą į savo išorės santykius su trečiosiomis šalimis ir reguliariai įtraukti juos į darbotvarkę, susijusią su dialogais žmogaus teisių klausimais bei konsultacijomis su trečiosiomis šalimis ir daryti spaudimą dėl Tarptautinio ekonominių, pilietinių ir politinių teisių pakto fakultatyvaus protokolo įgyvendinimo, visų pirma siekiant, kad jo individualių skundų procedūra veiktų veiksmingai;
120. ragina Komisiją ir Tarybą užtikrinti ESK teisių darną įgyvendinant ES plėtros, išorės prekybos ir žmogaus teisių politiką, ir šiuo tikslu sudaryti tarpžinybinę darbo grupę dėl ESK teisių;
121. pabrėžia, kad žmogaus teisės taip pat apima teisę į maistą, tinkamą būstą, švietimą, vandenį, žemę, orą darbu, socialinę apsaugą ir teisę steigti profesinę sąjungą ir kad ypač svarbu užtikrinti, jog šiomis teisėmis galėtų naudotis ypač pažeidžiamų asmenų grupės, pvz., asmenys mažiausiai išsivysčiusiose šalyse, čiabuvių tautos, pabėgėliai dėl klimato kaitos, migrantai ir kt.;
122. ragina Komisiją dėti ypatingas pastangas siekiant užtikrinti teisę į maistą esant dabartinei maisto ir bendrai ekonominei krizei;
123. pabrėžia poreikį skatinti įmonių socialinę atsakomybę ir įpareigoti būstines ES valstybėse narėse turinčias tarptautines bendroves vykdančias veiklą trečiosiose šalyse paisyti atitinkamą TDO taisyklių;
124. su džiaugsmu pažymi, kad GSP+ sistema, susiejanti žmogaus teises ir tarptautinę prekybą, skatina darų vystymąsi bei gerą valdymą ir ragina veiksmingai stebėti, kaip laikomasi „pagrindinio elemento“ sąlygos;
125. dar kartą ragina Tarybą ir Komisiją imtis ES iniciatyvų tarptautiniu lygmeniu siekiant

kovoti su persekiojimu ir diskriminacija dėl lytinės orientacijos ir lyčių tapatybės, pvz., raginant priimti rezoliuciją šiuo klausimu Jungtinių Tautų lygmeniu ir teikiant paramą NVO bei veikėjams, skatinantiems lygybę ir nediskriminavimą;

Europos Parlamento intervencijų žmogaus teisių klausimais veiksmingumas

126. tikisi, kad rezoliucijos ir kiti svarbūs dokumentai žmogaus teisių klausimais bus išversti į tikslines vietovėse vartojamas kalbas;
 127. ragina Tarybą iš esmės reaguoti į oficialiuose Parlamento pranešimuose išdėstytus pageidavimus ir išreikštą susirūpinimą ir ypač atsižvelgti į skubias rezoliucijas;
 128. trečiosiose šalyse besilankančioms Europos Parlamento delegacijoms primena, kad jos turėtų sistemingai į savo vizitų į trečiąsias šalis darbotvarkes įtraukti tarparlamentinius debatus apie žmogaus teisių padėtį, taip pat susitikimus su žmogaus teisių gynėjais, siekdamas tiesiogiai sužinoti apie žmogaus teisių padėtį atitinkamoje šalyje ir prireikus pasirūpinti jų tarptautine apsauga ir viešumu;
 129. džiaugiasi dėl Sacharovo tinklo įsteigimo, apie kurį pranešta Sacharovo premijos 20-ųjų metinių metu; mano, kad turėtų būti greitai nuspręsta dėl tinklo veiklos nuostatų ir numatytos jo tikslams siekti reikalingos priemonės, visų pirma Sacharovo biuro atidarymas Parlamente, prieiga prie Europos institucijų ir Sacharovo paso išdavimas;
-
- ◦
130. paveda Europos Parlamento pirmininkui pateikti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai, valstybių narių bei šalių kandidačių vyriausybėms ir parlamentams, Jungtinėms Tautoms, Europos Tarybai ir Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijai, taip pat šioje rezoliucijoje paminėtų šalių vyriausybėms.

AIŠKINAMOJI DALIS

Ivadas

1. Šis Europos Parlamento tekstas yra pagrįstas Europos Sąjungos Tarybos parengta ES 2008 m. metine ataskaita dėl žmogaus teisių padėties¹.
2. Tai 10-oji ES metinė ataskaita dėl žmogaus teisių padėties pasaulyje: vienintelė Tarybos konsultuojantis su kitomis Europos Sąjungos institucijomis parengta ataskaita, apimanti 2007 m. liepos 1 d. – 2008 m. birželio 30 d. laikotarpį.
3. Pirmoji tokia ataskaita buvo pateikta 2000 m. Nuo to laiko jos turinys informacijos bei vertinimų kiekybės ir kokybės požiūriu tobulėjo. Ne tik dėl natūralaus šios metinės užduoties tobulėjimo, įtraukiant laipsniškus pataisymus, papildymus ir patobulinimus, bet, svarbiausia, dėl to, kad metinė ataskaita atspindi pažangią ES veiklos žmogaus teisių srityje plėtrą.
4. Kiekybiškai ir kokybiškai plečiantis šiai ES veiklai žmogaus teisių pasaulyje stiprinimo, gynimo ir puoselėjimo srityje, metinėje ataskaitoje atsispindėjo ir buvo įvertintas šis sudėtingas ir neišvengiantis prieštaravimų procesas.

Ataskaitos tikslai ir pasekmės

5. Yra du pagrindiniai šios ataskaitos tikslai. Visų pirma pateikiami atitinkami pamatiniai dokumentai siekiant supažindinti su per metus vykdyta veikla, diskutuoti ir įvertinti ją, kad, be kita ko, būtų tobulinami, tikslinami ir plėtojami vėlesni veiksmai. Šiuo požiūriu svarbiausia yra išsamus jų aptarimas Europos Parlamente. Galiausiai siekiama sukelti periodiškas diskusijas, kad būtų nustatyti prioritetai, klausimai, kuriais būtinas Europos įsikišimas, skatinamos ir periodiškai vertinamos situacijos, kurioms reikia skirti ypatingą dėmesį.
6. Antra, kaip nurodoma pačioje ataskaitoje, siekiama „apie ES veiksmus, skirtus žmogaus teisėms propaguoti pasaulyje, informuoti kuo platesnę auditoriją tiek Europoje, tiek už Sąjungos ribų“.
7. Kalbama apie metinį informacinį tekstą, skirtą visiems veikėjams, kurie vienaip ar kitaip, tiesiogiai ar netiesiogiai prisideda prie dabartinės konkrečios žmogaus teisių padėties pasaulyje apibūdinimo arba jaučia pasekmes tuomet, kai ši padėtis yra nepalanki: viešajai nuomonei; vyriausybėms, parlamentams ir valdžios institucijoms, nacionalinėms ir daugiašalėms institucijoms; nevyriausybinėms organizacijoms ir apskritai nevalstybinėms veikėjams, kurių visuma sudaro tai, ką imama apibrėžti kaip bendrąją pilietinę pasaulio visuomenę.
8. Metinis šios ataskaitos skelbimas kasmet turėtų būti svarbus įvykis. Šiais metais, kai yra

¹ Tarybos dokumentas 14146/1/08 Rev.1.

minimos JT Visuotinės žmogaus teisių deklaracijos 60-osios metinės ir kai yra apibendrinama žmogaus teisių padėtis pasaulyje pažanga ir atžanga, Europos Sąjungai tenka sprendžiančiojo veikėjo vaidmuo tuo požiūriu, kad, kaip teigiama ataskaitos įžangoje, „žmogaus teisių puoselėjimas šiandien yra vienas iš labiausiai išplėtotų Europos Sąjungos išorės santykių aspektų“.

9. Kadangi metinėje ataskaitoje ne tik aprašoma ir išaukštinama Europos Sąjungos veikla skatinant žmogaus teises pasaulyje, bet ir vertinama konkreti šių teisių padėtis įvairiose šalyse ir regionuose, pranešimas turėtų sulaukti nemažos reakcijos, o jo paskelbimas turėtų sukelti ypatingą visuomenės susidomėjimą.
10. Vis dėlto ne visada taip yra, bent jau ne tiek, kiek būtų galima tikėtis, ir ne dėl tyčinių, o dėl objektyvių ir suprantamų priežasčių. Būtina ypač susirūpinti metinės ataskaitos matomumu – EP pastaraisiais metais tai ne kartą nurodė – ir nieko nebelaukiant imtis iniciatyvos gerinti metinių ES ataskaitų dėl žmogaus teisių pasaulyje matomumą.
11. Metinė ataskaita dar nesulaukė pelnyto atgarsio ir netapo tokia svarbi, kokia turėtų būti, tarp gausybės visų Europos Sąjungos institucijų darbų, pasiūlymų, pareiškimų, direktyvų, pranešimų ir įvairiausio pobūdžio tekstų. Dėl to reikia ypač apgailestauti, nes bendravimas su įvairiais aktyviais ir pasyviais žmogaus teisių problematikos subjektais yra svarbiausias kovos dėl žmogaus teisių stiprinimo ir gynimo aspektas. Tai vis akivaizdžiau pastebima pasaulyje, kuriame viešoji nuomonė vis labiau sąveikauja ir yra veikiamą žiniasklaidos.
12. Metinės ataskaitos sukelta reakcija visų pirma priklauso nuo veiksnio, nesusijusio nei su jos rengimu, nei su ES veiklos plėtra žmogaus teisių padėtis pasaulyje problematikos aspektu. Ši plėtra, kartu ir ataskaitos, kurioje ji aprašoma ir vertinama, turinys bei svarba labiausiai priklauso nuo ES vidaus politikos krypties žmogaus teisių srityje. ES sėkmė propaguojant žmogaus teises už savo ribų visada priklausys nuo to, kokį pavyzdį rodytų ji pati.
13. Europos Sąjunga gali tapti autoritetu visame pasaulyje ginant, saugant ir propaguojant žmogaus teises tik jeigu šioje veikloje jos vidaus politikos kryptys bus pavyzdinės. Kaip nurodoma ataskaitoje, tai yra pamatinis „patikimumo tarptautiniu mastu“ reikalas.
14. Šiuo požiūriu reikia paminėti du lemiamus momentus, kuriems šioje srityje turi būti skiriama daugiausia dėmesio, nes daugeliui žinomų sektorių pasaulyje tai yra svarbus Europos patikimumo kriterijus žmogaus teisių klausimu: politikos kryptys imigracijos ir kovos su terorizmu priemonių srityje, kur visada turi būti reikalaujama visiškos pagarbos žmogaus teisėms ir teisėtumui.
15. Metinės ataskaitos turinys turi likti kuo aiškesnis, su savikritiškais ir kritiškais pastabomis, jeigu to reikia. Jos autoritetas, prestižas ir, svarbiausia, įtaka labiausiai priklauso nuo jos tikslumo ir teisingumo.
16. Patikimi ir santūrūs, o kartu tvirti ir griežti metodai bei vertinimai vengiant nereikalingų detalių yra veiksmingesni negu tikslios ar konjunktūrinės akistatos ir kontroversijos priemonės. Jų struktūra turėtų būti supaprastinta siekiant kiek įmanoma palengvinti

informacijos perdavimą, apdorojimą ir skaitymą: įvadas ir išvados turėtų būti išplėsti, kad išsilygintų jų santykis su kitomis, dėstomosiomis ir ilgesnėmis, teksto dalimis. Taip pat reikėtų parengti turinius ar santraukas, lengviau pateikiamus žiniasklaidai ir visuomenei.

17. Viešas metinės ataskaitos pristatymas turėtų būti ypač iškilmingas. Jos platinimą žiniasklaida turėtų įtraukti į savo planus, turėtų būti tariamasi dėl specialių programų, koordinuojamų įvairių Europos Sąjungos institucijų departamentų ir tarnybų. Tokios programos turėtų būti ypač svarbios interaktyviam pristatymui internete.
18. Taip pat reikėtų periodiškai atlikti empirinį tyrimą siekiant išsiaiškinti, kokios reakcijos ir įvertinimų ES metinės ataskaitos dėl žmogaus teisių pasaulyje sulaukia žiniasklaidoje, tarptautinėje politinėje aplinkoje, nacionalinėse ir tarptautinėse žmogaus teisių institucijose bei organizacijose, taip pat kokia yra viešoji nuomonė.

Moterų padėtis, smurtas prieš moteris, moterų žudymas

19. Deja, metinėje ataskaitoje negalima išvengti vis dar liūdnos ir nepatenkinamos padėties apibendrinant su moterų teisių problemomis susijusius klausimus. Tarp įvairių prioritetinių teminių ES klausimų su atitinkamomis direktyvomis (mirties bausmė, kankinimai, žmogaus teisių gynėjai, vaikai kariai, nepilnamečių teisės, tarptautinės humanitarinės teisės propagavimas ir t. t.), nėra minima nei antraeilė moterų padėtis daugelyje pasaulio vietų (tai turi skaudžių pasekmių jų žmogaus teisėms), nei rimta ir plačiai paplitusi smurto prieš moteris problema ar siaubingas moterų žudymo reiškinys kai kuriose šalyse. Bent jau šie klausimai nesprendžiami tokiu svarbiu ir prioritetiniu lygmeniu, koku turėtų būti tai daroma.
20. Tai neatitinka esamo visuotinio sutarimo, kad moterys yra pagrindinės diskriminacijos ir nelygybės, patyčių ir prievartos aukos beveik visame pasaulyje. Tokia tikrovė negali atsispindėti lyčių aspekto integravimo metoduose žmogaus teisių požiūriu, nes jai reikia griežtų konkrečių metodų ir sutelktų veiksmų.
21. Taigi reikia panaikinti šį konkrečių ES politikos krypčių ir veiksmų, susijusių su moterų žmogaus teisėmis, plėtojimo trūkumą. Šis trūkumas atsispindi metinėje ataskaitoje, kurioje vertinant įvairius teminius klausimus pateikiama tik menka informacija ir vos keli atitinkami vertinimai.
22. Todėl reikia džiaugtis, kad pirmininkaujant Prancūzijai 2008 m. antrąjį pusmetį moterų padėties problemos tapo nauju Europos Sąjungos veiksmų žmogaus teisių srityje prioritetu, ypač pabrėžiant poreikį kovoti su tokiais tragiškais reiškiniais kaip lyčių smurtas ir moterų žudymas.
23. Europos Parlamentas turės nuolat stebėti, kad šie geri tikslai taptų realiais veiksmais, kad būsimose metinėse ataskaitose dėl žmogaus teisių ES veikla rodytų reikšmingą pažangą moterų žmogaus teisių požiūriu.
24. Ne mažiau svarbi šioje srityje turėtų būti kalbinė reforma, panaikinanti bet kokią lyties požiūriu diskriminuojančią konotaciją; pavyzdžiui, visur, kur įmanoma, posakyje

„žmogaus teisės“ žodį „žmogus“, turintį papildomą „vyro“ reikšmę, reikia pakeisti kitu žodžiu tose Europos Sąjungos kalbose, kuriose dėl istorinių priežasčių šis skirtumas vis dar yra.

Visuotinio mirties bausmės panaikinimo link

25. Dabartinės mūsų kartos turėtų siekti, kad visame pasaulyje galutinai išnyktų pasenusi barbariška ir netoleruotina mirties bausmė. Kaip ankstesnės kartos pasiekė, kad praktiškai visiškai išnyktų vergija, taip ir mes šiandien turime siekti, kad visame pasaulyje būtų panaikintas mirties bausmės vykdymas, nes šiais laikais toks siekis yra istoriškai įmanomas ir įgyvendinamas. Šioje šiuolaikinėje kovoje Europos Sąjunga turi tęsti savo pažangią veiklą, rodydama kuo didesnę politinį ryžtą ir suteikdama naujų postūmių, remdamasi 1998 m. patvirtintomis ir 2008 m. patikslintomis ES mirties bausmės politikos, susijusios su trečiosiomis šalimis, gairėmis¹.
26. Metinė ataskaita suteikia galimybę apžvelgti svarbius šio visuotinio ir galutinio mirties panaikinimo proceso įvykius. Visų pirma ES atkakliai, nors ne visada sėkmingai, daug pastangų dėjo veikloje, susijusioje su mirties bausme 47 šalyse², kuriose, deja, ši bausmė vis dar taikoma.
27. Kita vertus, šiuo klausimu buvo paskelbti vieši pranešimai, ypač dėl mirties bausmės vykdymo nepilnamečiams Irane. 2008 m. gegužės mėn. ES pareiškė esanti nusivylusi, kad JAV atnaujino mirties bausmės vykdymą, ir paragino tuojau pat vėl įvesti šioje šalyje *de facto* moratoriumą. Su džiaugsmu sutiko žinią apie mirties bausmės panaikinimą Ruandoje ir Uzbekistane (2008), taip pat Naujojo Džersio valstijoje (JAV, 2007).
28. 2007 m. gruodžio 18 d. JT Generalinės Asamblėjos plenarinėje sesijoje buvo priimta Rezoliucija dėl mirties bausmės taikymo moratoriumo – tai yra Jungtinių Tautų valstybių narių tarpregioninės koalicijos, kurioje Europos Sąjungai atstovavo Portugalija, darbo rezultatas. Kaip nurodoma metinėje ataskaitoje, tai labai svarbus įvykis, kuris „vainikavo ilgalaikės ES pastangas JT siekiant panaikinti mirties bausmę ir paženklino esminį pasiekimą pasaulinėje kovoje“.
29. Nors negalime būti visiškai patenkinti³, vis dėlto pažanga mirties bausmės panaikinimo požiūriu teikia vilčių, nes įrodo, kokia svarbi gali būti ES veikla, kai kalbama vienodai pasisakoma vieningai, o veikiama atkakliai ir koordinuotai.

Dialogų ir konsultacijų dėl žmogaus teisių plėtojimas ir pobūdis

¹ http://consilium.europa.eu/cms3_fo/showPage.asp?id=822&lang=EN&mode=g

² Afganistanas, Baltarusija, Bisau Gvinėja, Brunėjus, Burundis, Čadas, Egiptas, Etiopija, Fidžis, Gana, Grenada, Gvatemala, Indija, Irakas, Iranas, Japonija, JAV, Jemenas, Jungtiniai Arabų Emyratai, Kanada, Kazachstanas, Kenija, Kirgizstanas, Kongas, Kongas (Brazavilis), Kuveitas, Liberija, Libija, Madagaskaras, Malavis, Marokas, Namibija, Nigerija, Palau, Papua, Pietų Korėja, Pusiaujo Gvinėja, Rusija, Saudo Arabija, Sirija, Sudanas, Taivanas, Tanzanija, Togas, Turkmėnistanas, Uzbekistanas ir Zambija.

³ Pagal *International Amnesty* 2007 m. ataskaitą tais metais mirties bausmė buvo įvykdyta mažiausiai 1 252 žmonėms 24 šalyse, o nubausti mirties bausme buvo 3 347 žmonės 51 šalyje. 88 % visų žinomų mirties bausmių buvo įvykdyta penkiose šalyse: Kinijoje (mažiausiai 470), Irane (mažiausiai 317), Saudo Arabijoje (mažiausiai 143), Pakistane (mažiausiai 135) ir JAV (42).

30. Ataskaitoje aptariamais metais padaugėjo įvairių formų dialogų ir konsultacijų dėl žmogaus teisių, ES reguliariai organizuojamų su trečiosiomis šalimis. Nors ataskaitoje nepateikiami tikslūs jų skaičiai (kalbama apie „daugiau nei trisdešimt dialogų ir konsultacijų žmogaus teisių klausimais“ ir priduriama: „penkiuose žemynuose“), matoma aiški tendencija plėsti šias žmogaus teisių požiūriu svarbias ES visuotinės strategijos priemones. Dėl to reikia džiaugtis.
31. Aišku, šių įvairių formų dialogų lankstumas būtinas dėl pačios diskusijų įvairovės ir kompleksiško. Vis dėlto sprendžiant, kas bus mūsų pašnekovai ir kurie interesai svarbiausi, tai neturėtų sukelti nesutarimų dėl Europos Sąjungos metodų. Šiuo požiūriu būtinas didesnis Europos Sąjungos suderinamumas siekiant išvengti perdėtos „realpolitik“ įtakos ir neišvengiamai neigiamų jos padarinių.
32. Visų pirma pačių ES institucijų ir jos valstybių narių, kurios savo tikslų, vertybių ir veiksmų požiūriu turi išlikti kuo vieningesnės, suderinamumas. Antra, ir svarbiausia, suderinamumas siekiant išvengti klausimų, reiškiančių „dvejopų standartų“ poziciją ar bent skatinančių manyti, kad esama dvejopų standartų, dalyvių įtakos ar dabartinių interesų atžvilgiu.
33. Kad ir kaip būtų gaila, paprasto skundo ar protesto dažnai neužtenka padėčiai pagerinti, o kartais dėl sukeltos reakcijos jie netgi gali pasunkinti ją. Visada reikia pagalvoti apie savo veiksmų, pasiūlymų, reakcijos pasekmes tuo požiūriu, kad juos apibrėžiant ir įgyvendinant galimų pasekmių įvertinimas visada būtų vienas pagrindinių reikalavimų priimant sprendimą.
34. ES dėl savo tikslų, taip pat ir dėl savo pobūdžio daug labiau yra linkusi įtikinti, o ne primesti savo požiūrį. Tačiau Europos „švelniosios galios“ dominavimo nereikėtų painioti su silpnumu. ES „politinė galia“ saikingai, bet tvirtai ir suderintai visada turi išlikti sankcionuojančia alternatyva, kai aiškiai pažeidžiami susitarimai dėl pagarbos žmogaus teisėms arba nepaneigiamų žmogaus teisių pažeidimų atveju. Šiuo požiūriu ES turi toliau vykdyti ir stiprinti savo veiksmus, siekdama įtikinti valstybes taikyti Tarptautinio baudžiamojo teismo Romos statutą.
35. EP patvirtintuose ir Žmogaus teisių pakomitečio pirmininkės Héléne Flautre¹ bei EP narės Elenos Valenciano² parengtuose veiksmų, susijusių su dialogais dėl žmogaus teisių su trečiosiomis šalimis, pranešimuose prašoma gerinti informavimo, konsultavimo ir EP dalyvavimo minėtuose dialoguose priemones, taip pat gerinti ES sankcijų trečiosioms šalims taikymą siekiant, kad įvairaus pobūdžio ES ir jos partnerių įsipareigojimų dėl žmogaus teisių pažeidimai, kai nesilaikoma žmogaus teisių, sulauktų atsako ir suderintų veiksmų, vadovaujantis aiškiais ir skaidriais kriterijais, kurie leistų objektyviai įvertinti padėtį.
36. Žmogaus teisių srityje, susijusioje su konkrečia daugybės pasaulio žmonių kančia, taikant svarbius kriterijus neturėtų būti siekiama staigaus skundo poveikio, ypač politinio ir paviešinančio pobūdžio, arba klaidingai manoma, kad tylima tik dėl

¹ <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//NONSGML+REPORT+A6-2008-0309+0+DOC+PDF+V0//ES&language=ES>

² http://www.europarl.europa.eu/meetdocs/2004_2009/documents/pr/667/667365/667365es.pdf

valstybės interesų ar dėl su valstybe susijusių priežasčių. Kompleksine ir nuolatine veikla, kurioje tam tikras vaidmuo tenka įvairių formų dialogui, sutartims, įtikinėjimams ir, kai to reikia, tvirtims bei logiškiems veiksams ir spaudimui, prireikus netgi sankcijoms ar tarptautiniam teisingumui, reikia siekti konkretaus, pozityvaus trumpalaikio, vidutinės trukmės ar ilgalaikio poveikio.

37. Šiuo požiūriu Europos Sąjungos institucijų suderinamumo ir glaudaus bendradarbiavimo, be to, objektyvumo, griežtumo ir skaidrumo taikant tam tikras priemones pažeidus žmogaus teises reikalavimai yra tai, ko reikia siekti ir nuolat tobulinti.

ES veikla Jungtinių Tautų Žmogaus teisių taryboje

38. EP diskusijose dėl ankstesnių metinių ataskaitų buvo pažymėta, kaip svarbu, kad iniciatyva pertvarkyti Jungtinių Tautų struktūrą žmogaus teisių požiūriu pavyko. ES palankiai įvertino Žmogaus teisių tarybos įsteigimą kaip teigiamą ir svarbią pažangą, be to, kaip savo būsimosios veiklos prioritetą.
39. Vis dėlto akivaizdu, kad net jei nebus aiškių buvusiosios Žmogaus teisių komisijos nesuderinamumų, dabartinė Žmogaus teisių taryba yra ir ateityje bus prieštaringų dialogų, akistatų ir įtampos dėl skirtingų vertybių ir valstybės interesų vieta.
40. Praėjus šešiasdešimčiai metų po Visuotinės žmogaus teisių deklaracijos pasirašymo ir nepaisant pažangos, padarytos tuo istoriniu laikotarpiu, šiandien jos principų visuotinumas kelia daugiau dvejonių, negu tuo istoriniu momentu, dėl kultūrinio santykinumo ir jos pažeidžiamumo Vakaruose. Žmogaus teisių taryba yra labai svarbi konkreti ir simbolinė vieta sukurti veiklai, kuri padėtų panaikinti tokią padėtį, blogiausiu atveju galinčią sumenkinti visuotinės žmogaus teisių sampratos patikimumą, taigi ir susilpninti ją skatinančią ir ginančią tarptautinę veiklą.
41. Dėl joje minimų vertybių ir kultūrų įvairovės bei gausos ir dėl santykinų teiginių, kuriuos norima suformuluoti, tendencijų svarbu suvokti, kad visame pasaulyje yra žmonių, kurie iš ES tikisi nuoseklios ir aktyvios pozicijos įtvirtinant žmogaus teisių visuotinę vertę.
42. Taigi reikia dirbti siekiant sustiprinti Žmogaus teisių tarybą kaip patikimą ir veiksmingą instituciją. Jos reformos kulminacija ir veiklos priemonių tvirtinimu turėtų prasidėti rezultatyvesnis laikotarpis, kad ši institucija galėtų pateisinti į ją dėtas viltis.
43. Visuotinė reguliari peržiūra (angl. UPR) yra nauja žmogaus teisių padėties peržiūros visose pasaulio šalyse priemonė, todėl reikia, kad Žmogaus teisių tarybos posėdžiuose jos valstybės narės dirbtų sąžiningai ir uoliai, idant įsipareigojimai sustiprinti žmogaus teisių apsaugą taptų tikrais žingsniais pirmyn.
44. Dėl visuotinės reguliarios peržiūros veiksmingumo ir patikimumo svarbu, kad ji būtų atlikta remiantis turimomis tikrinamos valstybės ir pačių Jungtinių Tautų atitinkamų institucijų parengtomis ataskaitomis ir nevyriausybinų organizacijų atsiliepimais. Sukaupiant vis daugiau visuotinės reguliarios peržiūros patirties turi tapti

veiksmingesnis valstybių ataskaitų pateikimo valdymas ir palengvėti valstybių bendradarbiavimas, taip pat atsakomybės paskirstymas ir nevalstybinių veikėjų ataskaitų pateikimas.

45. Metinėje ataskaitoje be eufemizmų nurodoma, – ir tai pagirtina, – kad ES „Žmogaus teisių taryboje priklauso mažumai“ ir kad tokioje situacijoje ji „turės atsispirti pagundai veikti savarankiškai“ ir turės „stengtis palaikyti dialogą nepaisydama regioninių skirtumų“.
46. Tokioje situacijoje ES turi atidžiai stebėti ir skatinti Žmogaus teisių tarybos brendimo ir jos darbų veiksmingo įgyvendinimo procesą. Todėl ji turi ieškoti visų įmanomų ir kuo platesnių ryšių bei juos plėtoti siekdama, kad ši taryba, kaip pagrindinė žmogaus teisių plėtros pasaulyje priemonė, taptų veiksminga ir patikima.
47. Šie ES veiksmai turi būti nukreipti į tarpregioninių vyriausybinių ir pasaulinių koalicijų kūrimą bei plėtojimą ir į skatinimą suderinti įvairių pasaulio šalių bei regionų viešąsias nuomones.
48. Tačiau reikia atsižvelgti ir į tai, kad žmogaus teisių srityje atsiranda vis daugiau naujų veikėjų: pasaulyje formuojasi nauja pilietinė visuomenė, sudaryta iš daugybės vietos ir tarptautinių nevyriausybinių organizacijų; šie nevalstybiniai veikėjai dažnai su viltimi ir reikliai stebi ES.
49. Reikia labiau plėtoti dialogą ir bendradarbiavimą su visais tais nevalstybiniais veikėjais, susiduriančiais su ES, bendrai siekiant demokratiją padaryti visuotinę, taikiai spręsti konfliktus, lyčių lygybės, darnaus vystymosi, t. y. žmogaus teisių pažangos konkrečius, pasaulinio ir bendro progreso požiūriu.

Ekonominės, socialinės ir kultūrinės teisės

50. Jau vien dėl to, kad metinėje ataskaitoje yra ekonomines, socialines ir kultūrinės teises apibendrinantys skyriai, ji tampa svarbi. Visų pirma taip išreiškiama tam tikra mokslinė pozicija, kurią reikia pagirti. Kita vertus, tai yra tarsi būtinas Europos Sąjungos bendros atsakomybės šiuo pasaulio ekonominės ir maisto krizės laikotarpiu priminimas.
51. Kaip žinoma, vyko mokslinė diskusija – ji dar ne visai pasibaigusi – tarp tų, kurie mano, kad tarp pagrindinių žmogaus teisių yra teisė į maitinimąsi, darbą ar vystymąsi, ir tų, kurie, norėdami teisiškai ir politiškai apriboti žmogaus teisių sritį iki griežtų individualių pilietinių ir politinių prerogatyvų, mato sumaištį kiekviename žingsnyje galimo laipsniško ekonominių, socialinių ir kultūrinių teisių įteisinimo link.
52. Savo ataskaitoje palikdama tokius skyrius dėl žmogaus teisių pasaulyje, ES eina išvien su tais, kurie tarptautinėse institucijose ir pilietinėje visuomenėje į pasaulinę darbotvarkę įtraukia laipsniškos teorinės ir praktinės pažangos poreikį siekiant teisiškai išsaugoti ekonomines, socialines ir kultūrinės teises¹.

¹ Šiuo požiūriu yra reikšmingas ir svarbus teiginys, kurį ES metinės ataskaitos įvade pasirašo B. Kouchner, J. Solana ir B. Ferrero-Waldner: „*Visos pilietinės, politinės, ekonominės, socialinės ir kultūrinės teisės yra*

53. Jungtinių Tautų Generalinei Asamblėjai patvirtinus prie Tarptautinio ekonominių, socialinių ir kultūrinių teisių pakto pridėtą protokolą, žengtas tvirtas žingsnis pirmyn šiame procese, kuriam vykstant teigiama, kad žmogaus teisės yra tarpusavyje susijusios ir nedalomos.
54. Europa turi laikytis tvirtos pozicijos ir tam tikro lankstumo, kylančio iš pačios ekonominių, socialinių ir kultūrinių teisių įvairovės, dėl šių teisių įtraukimo vykstant neišvengiamai ilgam ir sudėtingam tarptautiniam procesui. Šią tarptautinę akciją labiausiai įkvepia Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartija, priimta 2000 m. Nicoje, kurios vertybės ir principai, mūsų manymu, yra visuotiniai.

Išvados

55. „Kova dėl žmogaus teisių yra ilgalaikė“, – rašoma mūsų vertinamos ataskaitos įvade. ES šioje kovoje turi išlaikyti pirmaujančią padėtį. Šiandien tarptautiniu mastu ir ES institucijose Europos Sąjungą, kaip svarbiausią žmogaus teisių gynėją tarptautinės politikos požiūriu, nepaisant jos apribojimų ir prieštaravimų, stebi daugybė svarbių sektorių visame pasaulyje. Šioje srityje ir apskritai visose srityse, susijusiose su taika, demokratija ir plėtra pasauliniu lygmeniu, „Europos paklausa“ yra milžiniška.
56. Tiesa ir tai, kad dėl Europos abejoja tie, kurie tvirtina, kad ji savo principus taiko paisydama savo naudos arba tik savo piliečiams. ES vidaus ir išorės veiksmų suderinamumas žmogaus teisių požiūriu turėtų būti geriausias atsakymas į tokią kritiką. Tam būtina pavyzdinių politikos kryptių plėtra sprendžiant imigracijos problemas, taip pat griežta ir patikima visų valstybių narių veiksmų kontrolė kovos su terorizmu srityje. JAV pasikeitus valstybės aparatui turėtų atsirasti nauja galimybė bendradarbiauti siekiant su šaknimis išrauti bet kokią tikrą ar net įtariamą ketinimą pasikėsinti į žmonių teises ir orumą, nes tokie ketinimai ne tik netoleruoti, bet ir kenksmingi negailestingos kovos su terorizmu požiūriu.
57. Pagal ataskaitoje pateiktą įvertinimą ir žiūrint į ateitį atrodo aišku, kad ES žmogaus teisių politikoje išorės požiūriu turėtų užsibrėžti kelis prioritetinius didelius tikslus, aišku, nesumenkindama kitų:
- 1) Suteikti naują postūmį siekiant įgyvendinti visuotinį mirties bausmės panaikinimą: šiuolaikinės kartos gali pamatyti, kaip toks siekis virsta tikrove.
 - 2) „Feminizuoti“ savo veiksmus ir programas, konkretų ir ypatingą dėmesį skiriant moterų žmogaus teisėms.
 - 3) Sustiprinti savo institucijų (Tarybos, Komisijos ir Parlamento) sinergiją žmogaus teisių požiūriu, o tam reikalingas geresnis jų koordinavimas ir kuo didesnis klausimų ir veiksmų suderinamumas.
 - 4) Kiekybiškai ir kokybiškai plėtoti dialogus ir konsultacijas dėl žmogaus teisių su trečiosiomis šalimis. Šie dialogai ir konsultacijos turi būti pagrįsti nuoseklus bendradarbiavimo be trukdymų, įtikinimo ir tvirto bei griežto susitarimų laikymosi

nedalomos, tarpusavyje susijusios ir viena kitą sustiprinančios.“

principais.

- 5) Ieškoti platesnių ryšių tarptautinėse institucijose ir juos plėtoti, kad būtų suteiktas naujas postūmis kovoti dėl visuotinių žmogaus teisių.
 - 6) Įvairesniais ir tinkamesniais būdais plėtoti dialogą ir bendradarbiavimą su pilietinės visuomenės veikėjais ir organizacijomis, kurie kovoja dėl žmogaus teisių nacionaliniu, regioniniu ir pasauliniu lygmenimis.
 - 7) Europos Sąjungos prioritetu turėtų likti žmogaus teisių gynėjų, dažnai nežinomų moterų ir vyrų, kurie nepaliaudami kovoja, gindami šias visuotines vertybes, rėmimas ir apsauga, kiek tai įmanoma.
 - 8) ES turi toliau laikytis savo tvirtos gynybinės pozicijos dėl žmogaus teisių visuotinio pobūdžio ir nedalomumo, jeigu kas nors mėgintų kultūriniais, religiniais, politiniais ar ideologiniais sumetimais tuo suabejoti. Visi žmonės privalo būti vienodai orūs ir turėti vienodas teises nepriklausomai nuo jų rasės, lyties, religijos, nuomonės, seksualinės orientacijos ar kilmės.
 - 9) ES turi remti tarptautines institucijas, kurios rūpinasi žmogaus teisėmis pasauliniu ir regioniniu lygmenimis, ir tam skirtas priemonės, galimos perspektyvos priskirti ekonomines, socialines ir kultūrinės teises prie bendrųjų žmogaus teisių plėtojimą, ir tai turi būti pabrėžta dabartinėje pasaulio ekonominėje ir socialinėje konjunktūroje.
58. Šiandien milijonų žmonių orumas ir žmogaus teisės vis dar yra pažeidžiama dėl neteisingų struktūrų ir autokratinių, silpnų ar nekompetentingų vyriausybių, taip pat dėl karo, korupcijos, priespaudos ir skurdo. Atotrūkis tarp žmogaus teisių pripažinimo ir realaus laikymosi vis dar labai didelis. Prie viso to dar reikia pridėti naujus bandymus ginčyti žmogaus teisių universalumą ir nedalomumą ir tokią situaciją, kai dėl baisių teroristinių veikslių tarptautinėje politinėje darbotvarkėje ir net pačioje valstybių veikloje pirmenybė teikiama saugumui, kartais taip sukeliant grėsmę piliečių teisėms ir garantijoms, tarptautinei humanitarinei teisei, tarptautinei pabėgėlių teisei ir žmogaus teisių tarptautinėms normos.
59. Esant tokiai padėčiai, senų ir naujų iššūkių akivaizdoje ES veiksmai žmogaus teisių požiūriu turi būti nuosekliai stiprinami.

ANNEX I

INDIVIDUAL CASES RAISED BY THE EUROPEAN PARLIAMENT BETWEEN JANUARY AND DECEMBER 2008

THE SAKHAROV PRIZE 2008

The winner of the Sakharov Prize 2008	Hu JIA
SHORTLISTED NOMINEES	BACKGROUND
Mr Hu JIA	Chinese campaigner for civil rights, environmental protection and AIDS advocacy. Following his testimony on human rights in China, given on 26 November 2007 via conference call to the EP's Human Rights Subcommittee, Hu Jia was arrested, charged with "inciting subversion of state power" and sentenced to three-and-a-half years' in jail.
Mr Aleksandr KOZULIN	Former presidential candidate in Belarus. According to the nomination, "Aleksandr Kozulin has shown great courage to withstand the regime's actions and to fight for freedom of thought and expression and basic civil rights. In 2006, during the presidential campaign, he was beaten several times, detained and finally sentenced to five and a half years of imprisonment".
Mr Apollinaire MALU MALU	Chair of the Independent Electoral Commission of Democratic Republic of Congo. The nomination praises "his efforts in making dialogue prevail over violence during the Goma conference [aimed at bringing peace to the DRC provinces of North and South Kivu] and for dedicating his wisdom and experience to realising these principles throughout his career".

COUNTRY	NAME	BACKGROUND	ACTION TAKEN BY PARLIAMENT
ANGOLA	Jose Fernando Lelo	He is a journalist who was arrested on 15 November 2007, along with six other soldiers, and later charged with assisting the soldiers in planning a rebellion. After his trial on 16 September 2008, he was convicted to twelve years imprisonment. There were concerns over the quality of the evidence upon which M. Lelo's conviction was based, notably that it may have been obtained through torture.	A letter of concern was sent on 18 November 2008.
AFGHANISTAN	Sayed Perwiz Kambakhsh	He is a young journalist who was sentenced to death on 22 January 2008 for circulating an article about women's rights in Islam, which he had downloaded from the Internet; whereas the court ruled that the article constituted blasphemy and sentenced him to death. He was denied legal representation and was sentenced without a proper hearing. He was allegedly beaten and threatened with execution until he signed a confession. On 6 February 2008, a delegation from the Afghan Independent Journalists' Association (AIJA) met Afghan President Hamid Karzai in Kabul, providing him with details of the case and asking him to intervene on Mr Kambakhsh's behalf,	In its resolution adopted on 13 March 2008, the European Parliament - condemned the arrest and the sentencing of Mr. Kambakhsh and urgently called on the Afghan authorities to review the case, and on President Hamid Karzai, in the event that the court of appeal should uphold the death sentence, to exercise his power to pardon Mr Kambakhsh. On 21 October 2008, the Appeal Court of Kabul overturned Kambakhsh's death sentence, and sentenced him to 20 years imprisonment.

COUNTRY	NAME	BACKGROUND	ACTION TAKEN BY PARLIAMENT
AZERBAIJAN	<p>Ganimat Zahidov</p> <p>Eynulla Fatullayev</p> <p>Sakit Zahidov</p> <p>Fikret Hüseynli,</p> <p>Baxaddin Xaziyev</p> <p>Nicat Hüseynov</p> <p>Elmar Hüseynov</p>	<p>Three journalists currently detained in prison whose arrests appear to have been politically motivated:</p> <p>Ganimat Zahidov, editor of the daily Azadlig,</p> <p>Eynulla Fatullayev, editor of two dailies Realny Azerbaijan and Gundelik Azerbaijan</p> <p>Sakit Zahidov, journalist of the daily Azadlig.</p> <p>Attacks on three journalists associated with the opposition party:</p> <p>Fikret Hüseynli, correspondent of Azadlig</p> <p>Baxaddin Xaziyev, editor-in-chief of the daily Bizim Yol</p> <p>Nicat Hüseynov, Azadlig journalist</p> <p>Elmar Hüseynov, editor-in-chief of the weekly newspaper Monitor, who was shot and killed by unidentified individuals in 2005.</p> <p>None of the above incidents were effectively investigated.</p>	A letter of concern was sent on 16 January 2008.
	<p>Farhad Aliyev</p>	<p>Concerning Mr Farhad Aliyev, the former Minister of economic development, there have been allegations of violations of his right to a fair trial and of poor conditions of his detention</p> <p>According to a letter received from lawyers representing Mr Aliyev, he was denied due process in pre-trial detention, his right to legal counsel of his choosing was consistently abused and he was denied regular access to his attorneys. In addition, Mr Farhad Aliyev has allegedly been denied sufficient medical attention despite serious heart problems and was not allowed to contact his family.</p>	

COUNTRY	NAME	BACKGROUND	ACTION TAKEN BY PARLIAMENT
BELARUS	<p>Aleksander Milinkevich,</p> <p>Aliaksandr Zdvizhkov,</p> <p>Alyaksandr Kazulin</p>	<p>Aleksander Milinkevich, the leader of the united democratic opposition of Belarus who was arbitrarily arrested and temporarily detained.</p> <p>Aliaksandr Zdvizhkov, a journalist who was sentenced to three years imprisonment during a clampdown of the independent media.</p> <p>Alyaksandr Kazulin, he was nominated for the 2008 Sakharov Prize</p>	<p>In its resolution dated 21 February 2008, the European Parliament</p> <ul style="list-style-type: none"> - expressed solidarity with the united democratic opposition of Belarus and the leader of that movement, Aleksander Milinkevich, - communicated its regret that the situation of democracy, human rights and law was not improving, - condemned the sentence of Aliaksandr Zdvizhkov as unjustly harsh and called on the Belarusian Government to reconsider the decision, - urged the Belarusian authorities to release immediately and unconditionally the remaining political prisoner, Alyaksandr Kazulin, and to stop using intimidation, harassment, targeted arrests and politically motivated prosecutions against the activists of the democratic opposition and civil society in Belarus, - expressed regret that Belarus is the only country in Europe to

COUNTRY	NAME	BACKGROUND	ACTION TAKEN BY PARLIAMENT
			<p>retain the death penalty during times of peace.</p> <p>In its resolution adopted on 9 October 2008, the European Parliament:</p> <ul style="list-style-type: none"> - expressed its satisfaction that the political prisoners Mr Alyaksandr Kazulin, Mr Sergei Parsyukevich and Mr Andrei Kim had been released
	<p>Andrei Kim and Siarhei Parsyukevich,</p> <p>Aliaksandr Kazulin</p>	<p>Andrei Kim and Siarhei Parsyukevich, two pro-democratic activists who have been given harsh sentences for taking part in peaceful entrepreneurs' demonstrations on 10 and 21 January 2008.</p> <p>Aliaksandr Kazulin, the remaining political prisoner still under detention and mentioned in the Resolution adopted on 21 February 2008.</p>	<p>In its resolution adopted on 22 May 2008 the European Parliament,</p> <ul style="list-style-type: none"> - condemned the harsh sentences given to Syarhei Parsyukevich and Andrei Kim on 22 and 23 April 2008 at the same time, deplored the reportedly excessive force used by Belarusian security forces against and the arrests of peaceful citizens and calls on the Belarusian authorities to unconditionally abstain from all use of force against the representatives of the democratic opposition. - urged the Belarusian authorities to release immediately and unconditionally the remaining political prisoner, Aliaksandr Kazulin, and to cease using intimidation, harassment, targeted arrests and politically motivated prosecutions against the activists of the democratic opposition and civil society in Belarus.
BURMA	Aung San Suu Kyi	<p>The General Secretary of the National League for Democracy (NLD), who has spent thirteen of the last eighteen years as a political prisoner under house arrest, had her house arrest extended by</p>	<p>In its resolution adopted on 19 June 2008, the European Parliament</p> <ul style="list-style-type: none"> - strongly condemned the decision by the Burmese authorities to extend the house

COUNTRY	NAME	BACKGROUND	ACTION TAKEN BY PARLIAMENT
		<p>the junta, and where on 11 June 2008 official newspapers of the Burmese military junta, including the regime's mouthpiece, The New Light of Myanmar, called for the public flogging of Daw Aung San Suu Kyi, and whereas the military junta has refused to distance itself from this suggestion.</p>	<p>arrest of Aung San Suu Kyi, deplored the detention of the group of political activists demanding the release of Aung San Suu Kyi and urged the Burmese authorities to free all political prisoners without further delay.</p> <p>- denounced the prospect of the flogging of Aung San Suu Kyi as a crime against humanity.</p> <p>In its resolution adopted on 23 October 2008, the European Parliament:</p> <p>- condemned the continued detention of Aung San Suu Kyi, and called for her immediate release.</p>
CHAD	Ibni Oumar Mahamat Saleh	<p>A spokesperson for the Coalition of Political Parties of the democratic opposition who had not been heard of since his arrest on 3 February 2008.</p>	<p>In its resolution adopted on 24 April 2008, the European Parliament</p> <p>- voiced its utmost concern for the fate of Ibni Oumar Mahamat Saleh, of whom there had been no news since his arrest on 3 February 2008, and held the Chadian authorities personally responsible for his state of health and called on them to take the necessary measures so that he regains his freedom without delay.</p>
CHINA	Hu Jia	<p>The winner of the 2008 Sakharov Prize</p>	<p>In its resolution adopted on 17 January 2008, the European Parliament</p> <p>- condemned the detention of Hu Jia and raised concerns about the conditions under which he was being kept and urged the Chinese authorities to release him promptly.</p>

COUNTRY	NAME	BACKGROUND	ACTION TAKEN BY PARLIAMENT
CUBA	Antonio Ramón Díaz Dr. José Luis García Paneque	The husbands of two members of the human rights organisation Ladies in White, who have not received adequate medical care whilst in detention to the extent that the situation has potentially become life threatening. Concerns also remain that the two men did not receive a fair trial for their alleged crimes.	A letter of concern was sent on 27 March 2008.
DEMOCRATIC REPUBLIC OF CONGO	Julienne Lusenge	Julienne Lusenge, co-ordinator of the association "Solidarité féminine pour la paix et le développement intégral (SOFEPADI)" was a victim of intimidation and death threats upon her return to DRC. This wave of intimidation followed her participation in a roundtable discussion on 25 March 2008, with the European Parliament's Sub-Committee on Human Rights on the human rights situation in DRC.	A letter of concern was sent on 9 April 2008
INDIA	Henri Tiphagne Mahaboob Batcha V.P. Gunasekaran	Henri Tiphagne, Executive Director of People's Watch, Mahaboob Batcha, Managing Trustee of the Society for Community Organisation Trust (SOCO Trust), and V.P. Gunasekaran, District Secretary of the Communist Party of India were arrested alongside several human rights defenders for peacefully taking part in "The Long March for Justice for Special Task Force (STF) victims". Although released on the same evening, this arbitrary arrest of peaceful protestors was a cause for concern.	A letter of concern was sent on 4 June 2008.
INDONESIA	Munir Said Thalib	A leading Indonesian human rights activist, founder of human rights organisations, died from arsenic poisoning on Garuda flight GA974 from Singapore to Amsterdam on 7 September 2004. The report by an independent fact-finding	In its declaration adopted on 10 April 2008, the European Parliament - expressed its concern that this murder was meant to intimidate and threaten all other Indonesian human rights

COUNTRY	NAME	BACKGROUND	ACTION TAKEN BY PARLIAMENT
		<p>team into the Munir Said Thalib case, ordered by the Indonesian President, has never been made public and the only person to have been prosecuted in connection with the case, former Garuda co-pilot Pollycarpus Budihari Priyanto, had his conviction overturned by the Indonesian Supreme Court in October 2006.</p>	<p>defenders and journalists,</p> <ul style="list-style-type: none"> - called on the Indonesian authorities to take all necessary action to ensure that those responsible for the murder at all levels are brought to trial and justice is delivered as quickly as possible. <p>The former Deputy Chief of Indonesia's National Intelligence Agency (Badan Intelijen Nasional - BIN), Mr. Muchdi Purwopranjono, was arrested in June 2008 and his trial for the "premeditated murder" of Mr. Said Thalib began in August 2008. However, on 31 December, 2008, the South Jakarta District Court decided to acquit him for want of evidence.</p>
<p>IRAN</p>	<p>Seyed Mehdi Kazemi</p>	<p>He is a 19-year-old homosexual Iranian citizen, who requested asylum in the United Kingdom and had his application rejected; whereas, fearing deportation, he fled to the Netherlands, where he applied for asylum; whereas Dutch authorities, after examining his request, have decided to send him back to the UK. The Iranian authorities routinely detain torture and execute persons, notably homosexuals, and Mr Kazemi's former partner has already been executed and his father has threatened him with death.</p>	<p>In its resolution adopted on 13 March 2008, the European Parliament</p> <ul style="list-style-type: none"> - expressed its concern over the fate of Mehdi Kazemi, and asked for the proper and full application of the Qualifications Directive, which recognises persecution for sexual orientation as a ground for granting asylum and requires Member States to consider the individual case and the situation in the country of origin, including laws and regulations and the manner in which they are applied. - appealed to the Member States involved to find a common solution to ensure that Mehdi Kazemi is granted asylum or protection on EU soil and not sent back to Iran, where he would most certainly be executed, thus ensuring that Article 3 of the ECHR is fully

COUNTRY	NAME	BACKGROUND	ACTION TAKEN BY PARLIAMENT
			<p>respected by all European authorities and notably, in this case, by the UK.</p> <p>On 19 May 2008, Mehdi Kazemi received notification from the British Home Office that he had been granted asylum in the United Kingdom.</p>
	<p>Khadijeh Moghaddam</p> <p>Ten women: Iran, Khayrieh, Kobra N., Fatemeh, Ashraf Kalhori, Shamameh Ghorbani, Leyla Ghomi, Hajar, the sisters Zohreh and Azar Kabiriniat; Two men: Abdollah Farivar and an unnamed Afghan national</p> <p>Mokarrameh Ebrahimi</p> <p>Ja'Far Kiani</p>	<p>Khadijeh Moghaddam, a prominent women's rights and environmentalist campaigner was arrested on 8 April 2008, and was only released after paying a high bail payment of IRR 1 billion (approximately EUR 50 000),</p> <p>The ten women and two men who continued to be at risk of being stoned to death.</p> <p>Mokarrameh Ebrahimi, was sentenced to death by stoning, together with her partner, the father of her children, for the simple reason of having maintained an extra-matrimonial relationship</p>	<p>In its resolution adopted on 24 April 2008, the European Parliament</p> <ul style="list-style-type: none"> - welcomed the release of Khadijeh Moghaddam and Mokarrameh Ebrahimi, and noted the roles of the Iranian Supreme Leader and head of the judiciary in those cases, and called for the release of Shahla Jahed, - strongly condemned the repression of civil society movements in Iran, including women's rights defenders, and urged the Iranian authorities to end the harassment, intimidation and persecution of people peacefully exercising their right to freedom of expression, association and assembly, and to release immediately and unconditionally all prisoners of conscience. - reiterated its strong condemnation of the death penalty in general.

COUNTRY	NAME	BACKGROUND	ACTION TAKEN BY PARLIAMENT
	Shahla Jahed	<p>Ja'Far Kiani, who was stoned to death in July 2007, but whose partner Mokarrameh Ebrahimi was pardoned by Supreme Leader Ayatollah Ali Khamenei after 11 years of imprisonment and released on 17 March 2008, together with her 5-year-old son.</p> <p>Shahla Jahed, a 'temporary' wife, who had been found guilty of murdering her husband's permanent wife, whose conviction was later overturned by the head of the judiciary, Ayatollah Seyyed Mahmoud Hashemi Shahroudi.</p>	
	<p>Mohammad Hassanzadeh</p> <p>Behnoud Shojaee, Mohammad Fedaei, Saeed Jazee and Behnam Zaare</p>	<p>Mohammad Hassanzadeh, a juvenile offender who was executed on 10 June 2008, was under the age of 18 at the time of execution.</p> <p>Four juvenile offenders who face imminent risk of execution.</p>	<p>In its resolution adopted on 19 June 2008, the European Parliament</p> <ul style="list-style-type: none"> - strongly condemned the death sentences and executions in Iran, in particular those imposed or carried out on juvenile offenders and minors, and urged the Iranian authorities to respect internationally recognised legal safeguards with regard to minors; - condemned in the strongest possible terms the execution of Mohammad Hassanzadeh, who was under the age of 18 when he was executed, - urged the Iranian authorities to halt the execution of Behnoud Shojaee, Mohammad Fedaei, Saeed Jazee, Behnam Zaare and all other juvenile offenders sentenced to death.

COUNTRY	NAME	BACKGROUND	ACTION TAKEN BY PARLIAMENT
	<p>Hassan Mozafari</p> <p>Rahman Shahidi</p> <p>Reza Hejazi</p> <p>Amir Marollahi, Behnood Shojaee, Mohammed Fadaei and Bahman Soleimani</p> <p>Yaghoub Mehrnehad</p> <p>Farzad Kamangar</p> <p>Soghra Najafpour</p>	<p>On 22 July 2008 juvenile offenders Hassan Mozafari and Rahman Shahidi were executed, and on 19 August 2008 19-year-old Reza Hejazi was hanged for an alleged murder which he committed when he was 15 years old. Neither Hejazi's family, nor their lawyer, were notified of the time and place of the scheduled executions, in violation of Iranian law.</p> <p>Juvenile offenders Amir Marollahi, Behnood Shojaee, Mohammed Fadaei and Bahman Soleimani face imminent risk of execution.</p> <p>Yaghoub Mehrnehad, an ethnic Baluchi and executive director of the Voice of Justice Youth Association, who was executed on 4 August 2008, after having publicly confronted local officials demanding accountability for their poor performance.</p> <p>Minority rights activist, Kurdish teacher Farzad Kamangar, has been condemned to death on charges, without evidence, of taking up arms against the state.</p> <p>Soghra Najafpour, who has spent almost the entire past 19 years of her life on death row for a murder which took place when she was 13 years old</p>	<p>In its resolution adopted on 4 September 2008, the European Parliament:</p> <ul style="list-style-type: none"> - reiterated its call on the members of the Majlis to urgently amend legislation in order to ensure that no-one is executed for a crime committed when less than 18 years of age and to raise the age of legal responsibility to international standards, - strongly condemned the persecution and imprisonment of citizens in Iran who engage in the defence of human rights and campaign against the death penalty, and are frequently charged with 'activities against national security'; calls, in particular, for the unconditional release of Emadeddin Baghi and Mohammad Sadegh Kabovand and the commutation of the death sentence on Farzad Kamangar, as well as a reinvestigation into his case
IRAQ	Tareq Aziz	Tareq Aziz, the former Iraqi deputy Prime Minister who is currently on trial for his responsibility in relation to atrocities committed by the Iraqi regime in the 1980s. There are concerns that he is	A letter of concern was sent on 17 July 2008

COUNTRY	NAME	BACKGROUND	ACTION TAKEN BY PARLIAMENT
		being tried without legal representation, and that he will be sentenced to death and executed soon after.	
KASHMIR	Parvez Imroz	An award-winning human rights lawyer, president of the Jammu and Kashmir Coalition of Civil Society and founder of the Association of the Parents of Disappeared Persons (APDP), he survived an armed attack on 30 June 2008 in Srinagar by alleged security forces members	<p>In its resolution adopted on 10 July 2008, the European Parliament:</p> <ul style="list-style-type: none"> - expressed its concern for the safety of Parvez Imroz and other human rights activists who are investigating the unmarked graves and other allegations of human rights abuses in Jammu and Kashmir, - called on the Indian authorities to ensure their protection and allow them to operate without fear of harassment and violence - urged the authorities to conduct a prompt and impartial investigation into the attack on Parvez Imroz, to make the results public and to bring those responsible to justice
MAURITANIA	Sidi Mohamed Ould Cheikh Abdallahi Yahya Ould Ahmed el-Waghef	President Sidi Mohamed Ould Cheikh Abdallahi, Prime Minister Yahya Ould Ahmed el-Waghef, and other members of the government, were placed under house arrest following a military coup on 6 August 2008, when President Sidi Mohamed Ould Cheikh Abdallahi was ousted by a group of high-ranking generals whom he had dismissed from office earlier that day. The coup marked the second one in the country in three years, and it violated both constitutional legality and the results of democratic and internationally validated elections.	<p>In its resolution adopted on 4 September 2008, the European Parliament:</p> <ul style="list-style-type: none"> - expressed regret that the coup had taken place, as it marked a setback given the notable developments made in advancing democracy in the country, - called for the immediate release of President Sidi Mohamed Ould Cheikh Abdallahi, Prime Minister Yahya Ould Ahmed el-Waghef, and other members of the government still under house arrest in various locations. <p>On 12 August 2008, it was reported that Prime Minister Yahya Ould Ahmed el-Waghef, and other members of the</p>

COUNTRY	NAME	BACKGROUND	ACTION TAKEN BY PARLIAMENT
			<p>government were released from house arrest.</p> <p>On 21 December 2008, it was reported that President Sidi Mohamed Ould Cheikh Abdallahi was released from house arrest following intense international pressure.</p>
<p>OCCUPIED PALESTINIAN TERRITORIES</p>	<p>The al-Kurd family</p>	<p>On the night of Sunday, 9 November 2008, members of the Israeli police and armed forces evicted the al-Kurd family from their home in the Sheikh Jarrah neighbourhood of East Jerusalem where they had lived for more than 50 years; whereas, immediately afterwards, they allowed settlers to enter the family's house and then sealed off the area. This eviction was carried out on the basis of an order issued by the Israeli Supreme Court on 16 July 2008 following long and controversial legal proceedings on disputed ownership before Israeli courts and authorities.</p>	<p>In its resolution adopted on 20 November 2008, the European Parliament:</p> <ul style="list-style-type: none"> - expressed its deep concern at the eviction of the al-Kurd family, the recent destruction of the houses of Palestinian families by the Israeli authorities in several areas of East Jerusalem and the possible serious consequences of these measures - called on the Council, the Commission and the international community, including the Quartet, to make all possible efforts to protect Palestinian residents in the Sheikh Jarrah neighbourhood and other areas of East Jerusalem and calls on the Quartet to play a more active role in this direction; - reiterated its call to the Israeli authorities immediately to halt any expansion of settlements and the building of the security fence beyond Israel's 1967 borders, actions which are contrary to international law and are undermining peace efforts.

COUNTRY	NAME	BACKGROUND	ACTION TAKEN BY PARLIAMENT
RUSSIA	Magomed Evloïev	Magomed Evloïev, a journalist opposed to the Russia Republic of Ingushetia was shot in the head on 31 August 2008 shortly after being released from police custody.	A letter of concern was sent to the French Foreign Minister, Bernard Kouchner, on 26 September 2008.
	Miloslav Bitokov	Miloslav Bitokov, editor of the newspaper Gazeta Yuga suffered an armed attack from unknown assailants on 2 September 2008 in the town of Nalchik.	
	Abdullah Alishaev	Abdullah Alishaev, a reporter from the television channel TV-Chirkei died on 3 September 2008 as a result of gunshot wounds from unknown assailants.	
	Otto Messmer, Victor Betancourt Karina Moskalenko Magomed Evloyev Akhmed Kotiev Zurab Tsechoev Dmitrii Kraiukhin Stanislav Dmitrievski	<p>On 28 October 2008 Otto Messmer, leader of the Russian Jesuit order, and Victor Betancourt, an Ecuadorean priest, were brutally murdered in their Moscow apartment.</p> <p>In mid-October 2008 a leading Russian human rights lawyer, Karinna Moskalenko, who has successfully represented 30 Russian citizens in the European Court of Human Rights, was the victim of an attempt to poison her by placing mercury in her car in Strasbourg.</p> <p>On 31 August 2008 Magomed Evloyev, the owner of an Ingush independent website, was killed while in police custody,</p> <p>Attempts on the lives of human rights defenders, including the Ingush opposition leader Akhmed Kotiev, the human rights defender Zurab Tsechoev from Ingushetia, the human rights activist Dmitrii</p>	<p>In its resolution adopted on 18 December 2008, the European Parliament:</p> <ul style="list-style-type: none"> - drew attention to the growing trends of violence which, according to the Moscow Bureau for Human Rights, have resulted in more than 100 people being killed in 2008 on the basis of their race, nationality, religion or sexual orientation, and to the absence of effective condemnation of such hate crimes by Russian authorities; - expressed alarm at the attempt made in October 2008 on the life of human rights lawyer Karinna Moskalenko and her family, and appeals to both the French and Russian authorities to identify the perpetrators and their motives; - asserted that the activities of human rights lawyers acting in cases involving alleged human rights abuses, who have to take great personal risks in continuing their work, should

COUNTRY	NAME	BACKGROUND	ACTION TAKEN BY PARLIAMENT
		Kraiukhin from Orel and the human rights activist Stanislav Dmitrievski from Nizhni Novgorod, were recorded between July and October 2008	be afforded the highest respect, protected by the state and supported by the international community.
SOMALIA	Nasteh Dahir Farah	Nasteh Dahir Farah, Vice-President of the National Union of Somali Journalists, who was gunned down in the southern town of Kismayu (Somalia) on Saturday, 7 June 2008.	In its resolution adopted on 19 June 2008, the European Parliament -strongly condemned the continued fighting, targeted killings and other serious violations of human rights committed by all parties to the conflict, which has caused the loss of life of numerous Somali civilians and a humanitarian catastrophe.
	Mohamed Mahdi	Mohamed Mahdi, prominent Somali aid worker, the head of the local Woman and Child Care aid agency, who was shot in Mogadishu by unidentified gunmen in June 2008.	-deplored the brutal, targeted murders of Nasteh Dahir Farah and Mohamed Mahdi, and called for the liberation of the three members of Cooperazione Italiana Nord Sud.
	Jolanda Occhipinti, Giuliano Paganini and Abdirahaman Yussuf Harale	The two Italian members and one Somali member of the agricultural NGO Cooperazione Italiana Nord Sud, who were kidnapped on 21 May 2008 around 60 km south of Mogadishu, for whom a ransom of USD 1 000 000 has been demanded.	
	Aisha Ibrahim Duhulow Two Italian Roman Catholic nuns (Maria Teresa Olivero and Caterina Giraud)	Aisha Ibrahim Duhulow, a 13-year-old girl, was stoned to death in Somalia after being accused and convicted of adultery in breach of Islamic law while she was in fact a victim of rape by three men. The stoning was carried out by a group of 50 men in a stadium in the southern port of Kismayo, in front of around 1000 spectators. The al-Shabab militia, who control Kismayo, detained and ordered the execution by stoning of Aisha Ibrahim Duhulow, but did not arrest or detain those accused of her rape. Inside the stadium, militia members opened fire when some of the people at the stadium attempted to save the life of Aisha Ibrahim Duhulow, and shot dead a boy who was a	In its resolution adopted on 20 November 2008, the European Parliament: - strongly condemned the stoning and execution of Aisha Ibrahim Duhulow and expressed its horror at such a barbaric act perpetrated against a 13-year-old rape victim; - called on the Somali Government to condemn this execution and to take action to prevent such brutal executions in the future; - called on the Somali Government to issue documents and make statements to restore the honour of Aisha Ibrahim Duhulow posthumously; - called for those accused of raping Aisha Ibrahim Duhulow

COUNTRY	NAME	BACKGROUND	ACTION TAKEN BY PARLIAMENT
		<p>bystander.</p> <p>Maria Teresa Olivero and Caterina Giraudó; two Italian Roman Catholic nuns from Kenya who were kidnapped, then taken to Somalia.</p>	<p>to be brought to trial in accordance with due process,</p> <p>- called on both the Somali and Kenyan authorities to make all possible efforts and take all possible political and diplomatic initiatives to secure the release of the two Italian Roman Catholic nuns.</p>
<p>SYRIA</p>	<p>Akram Al Bunni</p> <p>Jaber Al Shoufie</p> <p>Ali Al-Abdullah</p> <p>Fayez Sarah</p> <p>Mohammed Haj Darwish</p>	<p>Akram Al Bunni, founding member of the Committee for the Revitalisation of Civil Society in Syria;</p> <p>Jaber Al Shoufie, member of the executive board of the Committee for the Defence of Democratic Liberties and Human Rights in Syria;</p> <p>Ali Al-Abdullah, member of the Committee for the Revitalisation of Civil Society in Syria;</p> <p>Fayez Sarah, journalist and founding member of the Committee for Revitalisation of Civil Society in Syria;</p> <p>Mohammed Haj Darwish, member of the Human Rights Association in Syria (HRAC) and founding member of the Committee for the Revitalisation of Civil Society in Syria</p> <p>These five individuals were arrested and detained after participating in a meeting asking for a peaceful democratic change in Syria organised by the Damascus Declaration for Democratic and National Change initiative. According to information received, none of the detainees had been brought before a court nor had been presented with charges.</p>	<p>A letter of concern was sent on 17 January 2008.</p>
	<p>Anwar Al-Bunni</p>	<p>Anwar Al-Bunni, lawyer, founding member of the Human Rights Association in</p>	

COUNTRY	NAME	BACKGROUND	ACTION TAKEN BY PARLIAMENT
		<p>Syria and president of the Committee for the Defence of Political Prisoners. He is serving a five-year prison sentence pronounced on 24 April 2007 for "defamation against the Minister of Social Affairs". There were concerns that this was an unfair trial, which was conducted in an attempt to intimidate human rights defenders.</p>	
<p>UNITED STATES OF AMERICA</p>	<p>Troy Davis</p>	<p>He was sentenced to death by the Georgia State Court in 1991 for the murder of a policeman and scheduled to be executed at the end of July 2008. According to Troy Davis' lawyers, there is abundant proof of his innocence, material evidence against him has never been produced and seven witnesses for the prosecution have retracted their testimony</p>	<p>In its resolution adopted on 10 July 2008, the European Parliament:</p> <ul style="list-style-type: none"> - asked that Troy Davis' death sentence be commuted and, in view of the abundant evidence which might lead to such commutation, for the relevant courts to grant him a retrial, - urgently appealed to the Georgia State Board of Pardons and Paroles to commute Troy Davis' death sentence. <p>On 24 October 2008, the 11th U.S. Circuit Court of Appeals has issued a 25-day stay of execution for Troy Davis, just three days before he was due to be executed.</p>
<p>VENEZUELA</p>	<p>Julio Soto</p>	<p>On 1 October 2008, Julio Soto, the student leader of the COPEI party and President of the Students Union at Zulia State University, was riddled with bullets in his car in the city of Maracaibo – a crime that was committed under strange circumstances and that has yet to be resolved.</p>	<p>In its resolution adopted on 23 October 2008, the European Parliament:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vigorously condemned the murder of the student leader, Julio Soto; conveyed its condolences to the victim's family and friends and called on the Venezuelan authorities to make every possible effort to investigate this crime as soon as possible, so that the perpetrators and those responsible are brought to

COUNTRY	NAME	BACKGROUND	ACTION TAKEN BY PARLIAMENT
			justice and the crime does not go unpunished.
ZIMBABWE	Jestina Mukoko Zacharia Nkomo Broderick Takawira Pascal Gonzo	Jestina Mukoko, the director of the Zimbabwe Peace Project (ZPP), Zacharia Nkomo, the brother of the leading human rights lawyer Harrison Nkomo, Broderick Takawira, a provincial coordinator of the ZPP, and Pascal Gonzo, a driver at ZPP were all kidnapped by the Mugabe regime.	In its resolution adopted on 18 December 2008, the European Parliament: - firmly condemned the continuing violence perpetrated by the Mugabe regime against members and supporters of the MDC - expressed outraged by the spate of recent abductions of human rights defenders and calls for their immediate release and for the perpetrators to be brought to justice

ANNEX II

LIST OF RESOLUTIONS

List of resolutions adopted by the European Parliament between January 2008 and December 2008, and relating directly or indirectly to human rights violations in the world

(<http://www.europarl.europa.eu/activities/committees/publicationsCom.do?language=EN&body=DRO>)

Country	Date of adoption of resolution
<u>AFRICA</u>	
BURUNDI	22.05.08
CHAD	24.04.08
DEMOCRATIC REPUBLIC OF CONGO	17.01.08 (Rape as a war crime), 21.02.08, 23.10.08, 20.11.08 (Situation in East DRC)
EGYPT	17.01.08
KENYA	17.01.08
MAURITANIA	04.09.08
NIGERIA	20.11.08 (Death penalty)
SOMALIA	19.06.08, 20.11.08
SUDAN	22.05.08 (ICC)
TANZANIA	04.09.08
ZIMBABWE	24.04.08, 10.07.08, 18.12.08
<u>AMERICA</u>	
NICARAGUA	18.12.08
VENEZUELA	23.10.08
<u>ASIA</u>	
AFGHANISTAN	13.03.08 (Perwiz Kambakhsh)
BANGLADESH	10.07.08
BURMA (MYANMAR)	24.04.08, 22.05.08, 19.06.08, 23.10.08
CHINA	17.01.08 (Hu Jia), 10.04.08 (Tibet), 10.07.08
INDONESIA	10.04.08 (Murder of Munir Said Thalib)
KASHMIR	10.07.08
TIMOR-LESTE	21.02.08

Country	Date of adoption of resolution
<u>EUROPE</u>	
ARMENIA	13.03.08
BELARUS	21.02.08, 22.05.08, 28.09.08
GEORGIA	05.06.08
RUSSIA	13.03.08, 18.12.08
Census of the Roma on the basis of ethnicity in Italy	10.07.08
The situation of women in the Balkans	04.12.08
<u>MIDDLE EAST</u>	
IRAN	31.01.08, 13.03.08 (Seyed Mehdi Kazemi), 24.04.08 (Women's Rights), 19.06.08, 04.09.08
LEBANON	22.05.08
PALESTINE	21.02.08 (Gaza), 04.09.08 (Palestinian prisoners in Israeli jails), 20.11.08 (al-Kurd family)
<u>MISCELLANEOUS</u>	
A European Strategy on the Roma	31.01.08
Seventh Human Rights Council of the United Nations	21.02.08
Human Rights in the World 2007 and the EU's policy on the matter	08.05.08
Death Penalty	10.07.08
The evaluation of EU sanctions as part of the EU's actions and policies in the area of human rights	04.09.08
Promoting social inclusion and combating poverty	09.10.08
Development perspectives for peace-building and nation building in post-conflict situations	18.12.08

GALUTINIO BALSAVIMO KOMITETE REZULTATAI

Priėmimo data	31.3.2009
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 42 -: 1 0: 5
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Sir Robert Atkins, Angelika Beer, Călin Cătălin Chiriță, Véronique De Keyser, Jas Gawronski, Ana Maria Gomes, Klaus Hänsch, Richard Howitt, Anna Ibrisagic, Jelko Kacin, Helmut Kuhne, Vytautas Landsbergis, Johannes Lebech, Willy Meyer Pleite, Francisco José Millán Mon, Baroness Nicholson of Winterbourne, Raimon Obiols i Germà, Justas Vincas Paleckis, Ioan Mircea Pașcu, Béatrice Patrie, Alojz Peterle, Tobias Pflüger, João de Deus Pinheiro, Hubert Pirker, Pierre Pribetich, Libor Rouček, Flaviu Călin Rus, Katrin Saks, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Hannes Swoboda, István Szent-Iványi, Inese Vaidere, Geoffrey Van Orden, Andrzej Wielowieyski, Jan Marinus Wiersma, Zbigniew Zaleski, Josef Zieleniec
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai)	Laima Liucija Andrikienė, Árpád Duka-Zólyomi, Milan Horáček, Gisela Kallenbach, Tunne Kelam, Jules Maaten, Erik Meijer, Nickolay Mladenov, Doris Pack, Rihards Pīks
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai) (178 straipsnio 2 dalis)	Brigitte Fouré